

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**KRAJSKÉ ORGANIZACE PARLAMENTNÍCH STRAN PO
ROCE 2010**

Autor práce: Pavlína Komárková

Studijní obor: Regionální studia

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: doc. Dr. Mgr. Lubomír Pána, Ph.D.

Katedra: Katedra společenských věd

2012

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. Dr. Mgr. Lubomíru Pánovi, Ph.D., za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Abstrakt

KOMÁRKOVÁ, P. *Krajské organizace parlamentních stran po roce 2010: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2012, 62 s. Vedoucí bakalářské práce: doc. Dr. Mgr. Lubomír Pána, Ph.D.

Klíčová slova: parlamentní politické strany, volby, stranický systém, Jihočeský kraj

Práce hodnotí systém fungování stranického systému v Jihočeském kraji. Jaké je zastoupení v kraji a jaké plní funkce. Fungování přípravy voleb a jejich financování politickými stranami. Výběr kandidátů na kandidátní listiny. Zkoumá vnitřní strukturu politických stran. Shrnuje celkovou politiku kraje a její dopad na občany. V práci byl proveden sociologický průzkum mezi studenty VŠERS o. p. s. presenčního studia oborů Bezpečnostně právní činnost a Regionální studia. Práce zahrnuje rozhovory se zástupci politických stran za Jihočeský kraj. Největší pozornost je věnována parlamentním politickým stranám a dalším důležitým stranám v Jihočeském kraji.

Abstrakt

KOMÁRKOVÁ, P. Regional Organizations of Parliamentary Parties After 2010: *bachelor thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, o. p. s., 2012. 62 p. Bachelor thesis supervisor: doc. Dr. Mgr. Lubomír Pána, Ph.D.

Key words: parliamentary political parties, election, party system, Region of South Bohemia

The thesis evaluates the system of function of party system in the Region of South Bohemia. What representation is in the region and what functions it does. It also deals with the preparation of the election and its financing by political parties. How the candidates are chosen for the candidate lists. It studies the inner structure of political parties. It sums up the thorough policy of the region and its impact on inhabitants. A sociological research was carried out among the students of present studies at the College of European and Regional Studies, the fields of Security and Law in Public Administration and Regional Studies. The thesis contents the interviews with members of political parties being represented in South Bohemian Regional Authority. The thesis focuses on parliamentary political parties and other important parties represented in the Region of South Bohemia, mainly.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce.....	15
2 Stranický systém se zaměřením na Jihočeský kraj.....	17
2.1 Komunální a krajský volební systém	18
2.1.1 Komunální volební systém.....	19
2.1.2 Krajský volební systém	20
2.1.3 Kritická interpretace „zákonů“ o vlivu volebních systémů na stranické systémy.....	23
2.2 Financování politických stran	25
2.2.1 Státní financování politických stran do roku 2002.....	25
2.2.2 Současný stav financování politických stran	26
2.2.3 Volební kauce a příspěvek na volební náklady.....	27
3 Parlamentní politické strany.....	29
3.1 Česká strana sociálně demokratická (ČSSD).....	30
3.2 Komunistická strana Čech a Moravy	33
3.3 Občansko demokratická strana.....	36
3.4 TOP 09.....	40
3.5 Věci veřejné.....	43
3.6 Jihočeši 2012	46
3.7 Křesťanská a demokratická unie – strana lidová (KDU-ČSL).....	48
3.8 Strana zelených	50
3.9 Starostové a nezávislí	52
3.10 Strana Práv Občanů ZEMANOVCI (SPOZ)	54
4 Dotazníkové šetření.....	57
Závěr.....	63

Seznam použitých zdrojů	65
Seznam příloh.....	67

Úvod

Ve své práci se zabývám problematikou krajských organizací parlamentních stran po roce 2010. Nezabývám se jen parlamentními politickými stranami, ale i dalšími významnými politickými stranami a hnutími, které mají zastoupení v Jihočeském kraji. Velký důraz kladu hlavně na vnitřní strukturu politických stran.

Práce se dělí na teoretickou a praktickou část. Nejdříve se ve své teoretické části práce věnuji představení stranického systému se zaměřením na Jihočeský kraj. V této kapitole jsem analyzovala komunální a krajský volební systém, financování politických stran a hnutí, ze strany státu, soukromých zdrojů a volební kauce, jako příspěvek na volební náklady. Největší pozornost je věnována praktické části, kde jsem popsala jednotlivé strany, z hlediska zastoupení, programu, struktury, vnitřního fungování, volebních kampaní, financování a počtu členů.

V práci jsem také chtěla zahrnout předpokládaný vývoj po volbách v roce 2012, které se budou konat na podzim. Bohužel mi nikdo nedokázal podat informace, jak budou tyto volby probíhat a jak vidí své šance. Když jsem vypracovávala tuto práci, tak ani nebylo jasné, kdo bude na kandidátních listinách. Kandidátní listiny se budou vypracovávat až na jaře 2012. Podle mých informací, ke konci dubna, kdy už musím mít práci řádně svázanou a odevzdanou.

Problém nastal také s určitými informacemi jednotlivých politických stran a hnutí. Některé nejsou v politice tak dlouho, aby mi poskytly stejné informace jako strany velké a dříve založené. Některé ze stran mi odmítly poskytnout informace, které jsem získala od jiných stran, ze strachu využití těchto informací ku prospěchu ostatním stranám.

Nedílnou součástí byli rozhovory se zástupci jednotlivých politických stran. Ne všichni zástupci mi byli ochotni poskytnout jakékoliv informace týkající se jejich strany. Zklamala mě nejvíce slíbená pomoc a následné ignorování ze strany zástupců politických stran a hnutí. Setkala jsem se i s velmi kladnými odezvami, kdy mi byly určité strany nápomocny po celou dobu mého psaní a výzkumu.

V dnešní době jsem se setkala s nízkou úrovní znalostí mladých lidí o regionální politice. V práci jsem provedla sociologický průzkum na základě dotazníkového šetření. Jednalo se o deset velmi srozumitelných a jasně podaných otázek. Byli jak vyplňovací, tak s výběrem jedné z možností. Respondenty byli studenti presenčního studia oboru Bezpečnostně právní činnost a Regionální rozvoj. Cílem bylo získat přehled

o povědomí regionální politiky a vyjádření vlastního názoru na dané téma. Výsledek, jak jsem již předeslala, byl „ohromující“. Studenti byli neochotni cokoliv vyplnit a následně se projevit. U zdrcující většiny respondentů, kteří dotazník vyplnili, jsem se setkala s naprostou nevědomostí a neznalostí regionální politiky.

Ve své práci jsem spolupracovala s odbornými knižními zdroji, dále pak s internetovými zdroji, brožurami, informacemi poskytnutými zástupci politických stran a v neposlední řadě hlavně se stanovami politických stran. Vše doplňují grafy a přílohy na které se v textu odkazují.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem bakalářské práce je analýza stranického systému České republiky se zaměřením na Jihočeský kraj. Specifické zaměření na parlamentní politické strany a na významnější politické strany a hnutí v kraji.

Práce je strukturována na dvě části - praktickou a teoretickou. Téma se dotýká čtyř dimenzí: obsahové, prostorové, aktérové a časové. Obsahová část popisuje celkovou analýzu stranického systému se zaměřením na Jihočeský kraj. Volby, jejich financování, účast, přípravu na ně, preference jednotlivých cílových skupin. Specifické zaměření na politické strany v Jihočeském kraji. Vnitřní život stran a jejich vliv na rozvoj kraje. Druhá dimenze analyzuje metodu prostoru. Průzkum a následná komparace politických stran, probíhá na komunální úrovni v Jihočeském kraji s důrazem na České Budějovice. Hlavní pozornost je věnována zástupcům politických stran, kteří mi poskytovali informace po celou dobu psaní mé bakalářské práce. Analyzuji parlamentní strany, tak významnější strany, které při posledních volbách z parlamentu vypadly, nebo se do něj nedostaly. Časová dimenze je již vepsána do názvu bakalářské práce. Výzkum je zaměřen na období po volbách v roce 2010. V práci se zaměřuji i před rok 2010 zejména ve vývoji politických stran.

Práce popisuje zastupitelstvo a orgány kraje s důrazem na České Budějovice. Co se týká zastupitelstva, je zde poukázáno na obsazenost z politických stran, jeho funkce v kraji a na jakém principu funguje.

Dále je realizován rozhovor mezi důležitými aktéry politických stran. Se zástupci politických stran jsem v průběhu prosince a začátkem ledna uskutečnila tzv. formální rozhovor, kdy jsem všem stranám položila stejné otázky. Odpovědi na dané otázky najdeme v přílohách. Rozhovory nejsou součástí výzkumné části, z důvodu, že ne všichni zástupci stran a hnutí mi poskytli rozhovor, následná komparace by nebyla objektivní.

V práci je také realizován sociologický průzkum mezi studenty VŠERS, o. p. s. V prosinci jsem rozeslala po naší škole sociologický dotazník, který byl založen na systematickém uspořádání otázek, které jsem vytvořila na základě zjištění o povědomí o politické situaci v Jihočeském kraji na naší škole. V rozeslání dotazníků mi také velmi pomohl internet. Ovšem tato metoda nebyla úspěšná, tak jak jsem očekávala, proto jsem dotazník rozeslala i do vyučování. Tento dotazník byl realizován ve všech ročnících

presenčního studia oboru Bezpečnostně právní činnost a Regionální studia. Cílem je analyzovat a vyhodnotit, povědomí o problematice regionální politiky mezi studenty.

Toto téma je velmi aktuální a dotýká se každého z nás. Velmi úzce souvisí s mým studovaným oborem. Téma je zastoupeno jak v knižní literatuře, tak v internetových zdrojích. Čerpám zejména z informací poskytnutých zástupci jednotlivých politických stran a hnutí. V knižní literatuře zejména vyhledávám články týkající se komunální politiky a slouží mi zejména pro teoretickou část mé práce. Internetové zdroje mi slouží k vyhledávání různých grafů a aktuálních informací z regionální politiky.

2 Stranický systém se zaměřením na Jihočeský kraj

Stranický systém zasahuje do každodenního života každého z nás, tedy i do mého. Je to oblast bezesporu velmi zajímavá a i v laické veřejnosti velmi často a hojně diskutovaná. Mým cílem je přiblížit stranický systém v České republice, který je širokou a složitou oblastí politické vědy, která je podobně jako samotné politické strany, již relevantně dlouho předmětem rozsáhlých výzkumů a v soudobé politické vědě se řadí k nejpoblárnějším disciplínám.

Stranický systém je systém uspořádání a vzájemného vlivu politických stran ve státě, zemi, případně jiném subjektu. K určení stranického systému jsou nejdůležitější tato dvě kritéria:

1. Počet politických relevantních stran
2. Polarizace, tedy vzájemná ideologická vzdálenost stran

Ve stručnosti bych se zmínila o vývoji českého stranického systému, zlomech v tomto vývoji. Základní důraz je především kladen na dvě období a to:

- a) Období tzv. první republiky (1918 – 1938)
- b) Období po roce 1989

Období tzv. první republiky – kdy český stranický systém prvního desetiletí 20. století tedy můžeme označit za poměrně rozvinutý. Zásadním projevem byla skutečnost, že již od počátku byl československý stranický systém konstruován jako český. V období let 1918 – 1938 je třeba uznat, že se Československo vyvíjelo jako demokratický stát, kde ovšem „nazrávala“ celá řada problémů, které si politici nechtěli připouštět, ignorovali je. Politické strany v průběhu let 1918 – 1938 natolik vrostly do tehdejšího politického systému, že s ním byly téměř ztotožněny. „To se projevilo v hlubokém despektu k politickému stranictví, který mimo jiné charakterizuje tzv. „druhou republiku“, jejíž „vznik“ datujeme 30. zářím 1938.“¹ Vedle prezidentů Masaryka a Beneše, byly politické strany označeny za hlavního viníka Mnichovského diktátu. Mnichovský diktát a jeho uplatnění znamenaly pro českou politickou scénu velice tvrdý úder, který se projevil především rozkladem stranického systému. Z tohoto důvodu „druhá republika“ chtěla na politické stranictví rezignovat. Důsledkem bylo vytvoření Strany národní jednoty, která se stala jedinou nositelkou politické reprezentace českého národa. Ovšem její činnost velmi rychle směřovala k politickému

¹ PŠEJA, P. *Stranický systém České republiky*. Brno: Institut pro srovnávací politologický výzkum Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity, 2005, s. 37. ISBN 80-7325-069- 1

autoritářství, dokonce v některých charakteristikách k totalitnímu systému. Navzdory demokratičnosti Československa politický život první republiky trpěl celou řadou nedostatků. O těchto nedostatcích je třeba v souvislosti s možností komparace prvorepublikových postupů s vývojem po roce 1989 otevřeně hovořit.

Období po roce 1989 - 17. listopad 1989 považujeme za moment vzniku současného pluralitního soutěživého stranického systému. Je mezníkem oddělujícím kvalitativně zcela odlišné systémy. Vznik českého stranického systému je spojen s přechodem k demokracii a ekonomicko – společenskou transformací. Tak jako i v ostatních postkomunistických zemích je pro počáteční období českého stranického systému charakteristická existence masového hnutí – připomeňme si OF – Občanské fórum, které představovalo opozici proti komunistickému režimu.² Po rozpadu Občanského fóra se český stranický systém dotvářel a následovala postupná konsolidace. Hlavní, dosud relevantní, politické subjekty se pak v českém prostředí konsolidovaly již v první polovině 90. let 20. století.

Současný systém politických stran v České republice můžeme považovat za konsolidovaný. Ustálil se počet politických subjektů, které mají stabilní postavení. Hlavní političtí aktéři jsou v současné době vnitřně konsolidovaní, mají pevnou organizační strukturu a finanční zázemí. V čele českého stranického systému stojí ODS a ČSSD, mezi významné, přesto vedlejší strany řadíme TOP 09, KSČM a VV. Z tohoto pohledu na stěžejní politické strany v České republice se zaměřím na politické strany působící v Jihočeském kraji, které se svým postavením na politické scéně mnohdy neliší od ostatních krajů a regionů. Připomenou „relativně mladé strany“ a představím i nově vzniklou jihočeskou stranu, která se zúčastní podzimních voleb 2012.

2.1 Komunální a krajský volební systém

Volební systém regionální úrovně vychází ze zcela stejných principů jako volební systém, který je používán pro volby do dolní komory Parlamentu. Přesto se liší ve snižující se úrovni v hierarchii politického systému země, výrazně se ve své technologii vzdalují volebním pravidlům pro volby do Poslanecké sněmovny. Politické

² PŠEJA, P. *Občanské fórum*, s. 1030 in: MALÍŘ, Jiří; MAREK, PAVEL a kol.: *Politické strany II. 1938 – 2004. Vývoj politických stran a hnutí v českých zemích a Československu*. Brno: Nakladatelství Doplněk, 2005, ISBN: 80-7239-179-8

otázky jsou limitovány na konkrétní region a občané se zajímají o lokální politiku více než o politiku státní.

V následujících odstavcích se budu věnovat českým volebním systémům regionální úrovně, které zahrnují volební systémy pro volby do zastupitelstev obcí a do zastupitelstev vyšších územně samosprávných celků. Zaměřím se především na volby komunální.

2.1.1 Komunální volební systém

„Během období let 1990 až 2004 se řádné komunální volby konaly celkem čtyřikrát. Volby v roce 1990 se řídily zákonem č. 368/1990 Sb., v roce 1994 a 1998 zákonem č. 152/1994 Sb. a konečné volby v roce 2002 zákonem č. 491/2001 Sb. V období mezi řádnými volbami 1990 a 1994 byl navíc platný zákon č. 298/1992 Sb., podle kterého se řídily tzv. nové komunální volby v nově vzniklých obcích či v obcích, kde v daném období klesl počet členů zastupitelstva po zákonem stanovenou mez.“³ Každý volební systém je originální, u českého komunálního volebního systému platí dvojnásob. Zkonstruovat komunální volební systém, aby vyhovoval všem podmínkám českých komunálních politických systémů, se stává neřešitelným problémem. Volební pravidla se musí adaptovat na podmínky nejmenších obcí a velkých měst. Naprostá většina obcí České republiky patří do menší velikostní kategorie, pouze 6,8% tvoří obce nad 3 000 obyvatel. A tak volební pravidla musejí vyhovět dvěma skupinám zastupitelstev vyžadujících zcela odlišné přístupy k výběru politických elit. Zde se vychází z rozdílných forem správy různě velkých obcí. Obec tvoří primárně jeden vícemandátový volební obvod. Obce do 10 000 obyvatel – zde se volí nejméně 5 členů zastupitelstva, obce do 50 000 obyvatel – 7 zastupitelů a nad 50 000 obyvatel – 9 zastupitelů. Vícemandátové volební obvody předpokládají formu kandidatury tzv. kandidátní listiny. Tím má volič možnost hlasovat pro konkrétní kandidátní listinu, jednotlivé kandidáty nebo kombinovat hlasování pro kandidáty z různých kandidátních listin.

Komunální volební systém dává voliči k dispozici tzv. kombinovaný hlas. To znamená, že volič může kombinovat hlasování pro kandidáty z různých stranických soupisek. V komunálním volebním systému se pak volebním stranám přidělují mandáty

³ ČMEJREK, J., V. BUBENÍČEK a M. LUHANOVÁ. *Politika v regionálním rozvoji*. Česká zemědělská univerzita v Praze: Provozně ekonomická fakulta, 2005, s. 120. ISBN 80-213-1157-6

na základě principu poměrného zastoupení. Pro přidělení mandátů se vychází z celkového počtu získaných hlasů volební stranou. Volič má tolik hlasů, kolik činí počet členů voleného zastupitelstva. Hlas pro kandidáta je zároveň i hlasem pro volební stranu. První místo na kandidátní listině téměř vždy zaujímá kandidát na post budoucího starosty.

2.1.2 Krajský volební systém

Prozatím jedinou právní normou upravující volební pravidla pro volby do zastupitelstva krajů je zákon č. 130/2000 Sb. Krajský volební systém se dá klasifikovat jako proporční volební systém kandidátních listin s vázanými kandidátními listinami. „Na rozdíl od komunálního volebního systému, jehož účinky závisejí na velikosti obce, u vlastnosti krajského volebního systému promítají do výsledků voleb všech krajů shodným způsobem. Lze tvrdit, že krajský volební systém je nejvíce proporcionální ze všech českých volebních systémů.“⁴ Každý kraj tvoří pouze jeden vícemandátový volební obvod, ve kterém se volí všichni zastupitelé. Volební obvod a jeho velikost je odvozena od počtu obyvatel kraje. Do 600 000 obyvatel – 45 členů, od 600 000 – 900 000 obyvatel – 55 členů, nad 900 000 obyvatel – 65 členů. Krajský volební systém používá vázané kandidátní listiny. Volič tedy hlasuje pro konkrétní stranu, je omezen ve výběru jednotlivých kandidátů. Volič disponuje čtyřmi preferenčními hlasy, které může dát kandidátům volební strany. Do skrutinia postupují strany, které přesáhly 5% z celkového počtu hlasů. Uzavírací klauzule je pak nastavena pro všechny kandidující subjekty shodně. Do krajského zastupitelstva mohou kandidovat politické strany a politická hnutí nebo jejich koalice. Nemají zde možnost kandidovat jednotliví nezávislí kandidáti, ti musí sestavit společnou kandidátní listinu založením vlastního politického subjektu nebo kandidovat za některou z politických stran.

Zastupitelstvo jako nedílná součást kraje

Zastupitelstvo se skládá z členů zastupitelstva. Rozhodující pro stanovení počtu členů zastupitelstva je počet obyvatel v kraje podle statistického lexikonu obcí k 1. lednu roku, v němž se konají volby. Počet členů zastupitelstva, který má být zvolen,

⁴ ČMEJREK, J., V. BUBENÍČEK a M. LUHANOVÁ. *Politika v regionálním rozvoji*. Česká zemědělská univerzita v Praze: Provozně ekonomická fakulta, 2005, s. 128. ISBN 80-213-1157-6

zveřejní krajský úřad ve Věstníku.⁵ Zastupitelstvo Jihočeského kraje má 55 členů.⁶ Člen zastupitelstva je považován jako vykonavatel veřejné funkce. Ve výkonu své práce nesmí být člen zastupitelstva zkrácen na právech, které vyplývají z jeho pracovního nebo jiného a obdobného poměru. Zánik mandátu člena zastupitelstva je upravován zvláštním zákonem. Mandát člena zastupitelstva kraje vzniká zvolením; ke zvolení dojde ukončením hlasování. Člen zastupitelstva vykonává svůj mandát osobně a v souladu se svým slibem a není přitom vázán žádnými příkazy.⁷ Zastupitelstvo rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti.⁸ Jedná-li se o věci spadající do přenesené působnosti, zastupitelstvo nemůže rozhodovat, nestanoví-li zákon. Zastupitelstvu patří nárok předkládat návrhy zákonů Poslanecké sněmovně a rozhoduje o majetkoprávních úkonech kraje. Mezi další práva zastupitelstva patří: vyhrazení pravomocí v samostatné působnosti, rušení rozhodnutí rady, pokud je v rozporu s právními předpisy nebo usnesením zastupitelstva.

Funkce člena zastupitelstva

Člen zastupitelstva skládá na začátku prvního zasedání zastupitelstva, jehož se po svém zvolení zúčastní, slib tohoto znění: "Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu kraje a jeho občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky."⁹

Mezi funkce člena zastupitelstva patří právo předložit zastupitelstvu nebo jinému orgánu kraje (za předpokladu, že je členem) návrhy na projednávání. Dalšími funkcemi jsou: vznášení dotazů, připomínek, podnětů na radu nebo její jednotlivé členy, na výbory kraje, statutární orgány příspěvkových organizací, které byly krajem zřízeny

⁵ ČMEJREK, J., V. BUBENÍČEK a M. LUHANOVÁ. *Politika v regionálním rozvoji*. Česká zemědělská univerzita v Praze: Provozně ekonomická fakulta, 2005. S. 64. ISBN 80-213-1157-6

⁶ Zastupitelstvo Jihočeského kraje. In: *Jihočeský kraj* [online]. 2011 [cit. 2012-02-5]. Dostupné z: http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=40

⁷ ČMEJREK, J., V. BUBENÍČEK a M. LUHANOVÁ. *Politika v regionálním rozvoji*. Česká zemědělská univerzita v Praze: Provozně ekonomická fakulta, 2005. S. 65. ISBN 80-213-1157-6

⁸ ČMEJREK, J., V. BUBENÍČEK a M. LUHANOVÁ. *Politika v regionálním rozvoji*. Česká zemědělská univerzita v Praze: Provozně ekonomická fakulta, 2005. S. 65. ISBN 80-213-1157-6

⁹ Zastupitelstvo Jihočeského kraje. In: *Jihočeský kraj* [online]. 2011 [cit. 2012-02-5]. Dostupné z: http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=40

a na další orgány v kraji. Co se týká odpovědi, tak ta musí být poskytnuta bezodkladně nejpozději do 30 dnů, pokud nejsou porušeny zákony o mlčenlivosti nebo zákazu zveřejnění.

Povinností člena zastupitelstva je zúčastňovat se zasedání zastupitelstva nebo jiných orgánů kraje, je-li členem. V neposlední řadě musí plnit úkoly související z jeho funkcí, které mu orgány uloží. Vždy musí jednat v zájmu občanů kraje a vystupovat tak, aby nebyla zpochybněna a ohrožena vážnost jeho funkce.

Nasvědčuje-li skutečnost, že podíl člena zastupitelstva při rozhodování a projednávání by pro něj, osobu blízkou, fyzickou osobu nebo právnickou osobu, kterou zastupuje na základě zákona či plné moci, mohl znamenat výhodu nebo škodu, je jeho povinností tuto skutečnost (střet zájmů) nahlásit před začátkem jednání příslušného orgánu. O existenci důvodu pro vyloučení z projednávání nebo rozhodování v příslušné věci rozhoduje tento orgán.

Velikost a počet mandátů ve volebních krajích

Počet mandátů, které jsou v jednotlivých volebních krajích rozdělovány, se řídí počtem hlasů, které v nich jsou odevzdány, není tedy stanoven předem.¹⁰ Počet mandátů je závislý na počtu krajů: čím více krajů, tím méně mandátů. V roce 1995 byla Česká republika rozdělena do 8 administrativně odpovídajících krajů. V jednom kraji bylo přiděleno cca 25 mandátů. V Jihočeském kraji v roce 1996 a 1998 bylo rozděleno 14 mandátů. Jihomoravský kraj měl zastoupení v 41 mandátech. S novelou z roku 2000 přišlo rozšíření počtu krajů a to na 35, kde bylo cca 5,7 mandátů na kraj. Každému kraji bylo stanoveno minimum čtyř mandátů. Podle tohoto ustanovení se žádné volby nekonaly, bylo nálezem ÚS přerušeno. V roce 2002 se stávají kraje totožnými s vyššími územními samosprávnými celky. Jde o 14 volebních krajů a cca 14,3 mandátů. Jedná se o relativně přirozené rozdělení, což brání případnému zneužití volební geometrie; poměrný systém je však vůči němu obecně imunnější než většinový systém, a proto nejde o zásadní přínos. Mezi velké nevýhody patří rozdíly týkající se velikosti krajů.

¹⁰ ANTOŠ, M. *Principy voleb v České republice*. Praha 1: Linde Praha, 2008, s. 86.
ISBN 978-80-7201-734-8

2.1.3 Kritická interpretace „zákonů“ o vlivu volebních systémů na stranické systémy

Volební studie a výzkumy v daném volebním systému v současné politologii hrají spíše okrajovou úlohu. Do popředí se dostávají práce zabývající se zkoumáním individuálního jednání voličů. Otázka volebních systémů v České republice se stala předmětem politické a veřejné diskuse a nakonec i ústavněprávního rozhodnutí, kdy se ODS a ČSSD v rámci opoziční smlouvy pokusily prosadit úpravy volebního mechanismu, které měly vést k posílení většinových prvků a pak ve svém důsledku umožnil snažší utváření většinových a stabilních vlád. Někteří z politologů sněm podporovali (Fiala, Novák, Lebeda, Kubál). Jiní byli přesvědčeni o její nevhodnosti (Šimíček) až nebezpečnosti z hlediska kvality demokracie. „Převládajícím politickým diskursem, který také v otázce volebních systémů a jejich účinků jednoznačně preferuje Duvergerův a Sartoriho přístup. Maurice Duverger se pokusil stanovit vazbu mezi volebním a stranickým systémem ve formě zákonných výpovědí. Formuloval souvislosti mezi volebním systémem a stranicko – politickou soustavou a to ve své proslulé práci o politických stranách z roku 1951.

Duvergerovy zákony tedy lze shrnout do tří tézí:

1. Poměrná volba vede k vícestranickému systému s tuhými, nezávislými a stabilními stranami
2. Většinový systém s užší volbou vede k vícestranickému systému s elastickými, závislými a relativně stabilními stranami
3. Jednoduchá většinová volba vede k systému dvou stran s navzájem se střídajícími velkými, nezávislými stranami.¹¹

Již od přelomu 50. a 60. let se začaly objevovat pokusy Duvergerovy zákony nějakým způsobem specifikovat, jelikož bylo jasné, že neodrážejí celou škálu variant volebních systémů, které existují.

Dieter Nohlen na začátku 90. let nabídl ve své knize „ Volební právo a stranický systém“ kritiku Duvergerových zákonů, kdy hlavní deficity spočívají ve třech oblastech:

¹¹ NOVÁK, M., LEBEDA T. a kol., *Volební a stranické systémy*. Dobrá voda u Pelhřimova: Aleš Čeněk, 2004, s. 53. ISBN 80-86473-88-0

1. v empirii
2. v teorii
3. v metodě

Z empirického hlediska jsou neudržitelné proto, že existuje příliš mnoho případů, které odporují popisu toho, jak základní typy volebních systémů působí, existují vícestranické systémy, jež se objevují při poměrné volbě.

Teoretický deficit spočívá v nedostatečné specifikaci. Vzhledem k různým výjimkám od předpokládaných kauzálních vztahů by bylo nutno upřesnit, za jakých rámcových podmínek mají tyto zákony platit. V klasické formulaci zákonů nejsou odchýlné případy brány na vědomí a nejsou využity k tomu, aby ty zákony byly zjemněny.

Třetí deficit označuje Nohlen jako výtku metodickou. Upozorňuje na to, že v Duvergerových zákonech není srovnáván jeden volební systém s jiným volebním systémem, ale jednoduchý většinový systém, aniž by byly zohledňovány jeho konkrétní varianty, tedy různé typy poměrných systémů.¹²

Duvergerovy výroky zpochybnil a stručně vyjádřil Eckhard Jesse, kdy tvrdil, že není prokázána ani jasná souvislost mezi konkurenční demokracií a většinovým systémem. „V případě Sartoriho zákonů poukazuje jejich kritika především na to, že jsou formulovány jako deterministické a „nemohou selhat“, protože vycházejí z rámcových podmínek a situací, z nichž nemůže vzejít nic jiného, než předpokládané výsledky. Nohlen zdůrazňuje, že čtyři Sartorim vystavěné zákony jsou posazeny v rozličných rovinách“.¹³

Aby byla dokázána problematičnost Sartoriho tézí, Dieter Nohlen zákony vyjádřil stejně, ale jinými slovy:

1. Pokud žádná třetí strana vedle dvou velkých nedosáhne v jednom z volebních obvodů relativní většiny, vznikne dvoustranický systém.

2. Pokud třetí strana vedle dvou velkých stran dosáhne v jednomandátovém obvodu relativní většiny hlasů, bude o tolik stran více než dvě, kolik jich takové koncentrace hlasů dosáhne.

¹² NOVÁK, M., LEBEDA T. a kol., *Volební a stranické systémy*. Dobrá voda u Pelhřimova: Aleš Čeněk, 2004, s. 57. ISBN 80-86473-88-0

¹³ NOVÁK, M., LEBEDA T. a kol., *Volební a stranické systémy*. Dobrá voda u Pelhřimova: Aleš Čeněk, 2004, s. 59. ISBN 80-86473-88-0

3. Čím silnější je disproporční efekt poměrného volebního systému, tím silnější je redukční efekt tohoto systému na počet stran, nebo jinak řečeno, čím méně stran projde uzavírací klauzulí nebo překážkami volebních obvodů (malé obvody), tím méně stran se dostane do parlamentu.

4. Tolik stran může ve vícestranickém systému s poměrnou volbou získat mandáty, kolik jich získá nezbytné minimum hlasů.¹⁴

Když Nohlen Sartoriho výpovědi přeformuloval, tak závěrem bylo, že všechny jsou správné – a to je nejpodstatnější, že jejich informační obsah je na nízké úrovni, v podstatě jsou tyto zákony triviální.

Podle Nohlena lze konstatovat, že většinový volební systém více koncentruje a snižuje počet stran než poměrný.

Poměrné systémy díky mechanickým a psychologickým efektům zvýhodňují velké strany, malé strany pak mají ve většinových systémech šanci na úspěch v případě, že voliči jsou regionálně koncentrováni, anebo když uzavřou volební vztahy s velkými stranami.

2.2 Financování politických stran

Činnost politických stran je částečně financována ze státních příspěvků a částečně ze soukromých zdrojů. Státní příspěvky zákon dělí na příspěvky na úhradu volebních nákladů a příspěvky na činnost.

Příspěvek na činnost se pak skládá ze dvou složek a to: a) stálý příspěvek

b) příspěvek na mandát

2.2.1 Státní financování politických stran do roku 2002

Dle zákona o volbách federálního shromáždění (FS) z roku 1991 měly nárok na státní příspěvek na úhradu volebních nákladů politické strany, které získaly ve volbách

¹⁴ NOVÁK, M., LEBEDA T. a kol., *Volební a stranické systémy*. Dobrá voda u Pelhřimova: Aleš Čeněk, 2004, s. 60. ISBN 80-86473-88-0

minimálně 3% hlasů v jakékoliv republice federace. V té době příspěvek činil 10 korun za hlas. V roce 1992 se pak zvýšil na 15 korun.

V roce 1994 byl přijat zákon o politických stranách a ten zavedl stálý roční příspěvek ve výši 3 mil. Kč stranám, které ve volbách do Poslanecké sněmovny získaly 3% hlasů. Tento příspěvek se zvyšoval o každou navíc získanou desetinu procenta o 100 000 Kč, až do výše 5 mil. Kč.

Zákon o volbách v roce 1995 příspěvek na úhradu volebních nákladů zvýšil na 90 Kč v případě, že strany získaly nejméně 3% hlasů. Tímto zákonem byla zavedena volební kauce v částce 200 000 Kč. Kauce byla vratná v případě, že strana získala alespoň 5% hlasů.

V roce 2000 pak byl Sněmovnou novelizován volební zákon a zákon o politických stranách. Novely vycházely z dohody mezi ČSSD a ODS. Výše příspěvku byla snížena na 30 Kč.

Nový volební zákon v roce 2000 byl schválen Poslaneckou sněmovnou i senátem PČR – ovšem tehdejší prezidentem Havlem byl vetován. Ústavní soud, na který se Havel obrátil zrušil některá ustanovení obsažena ve volebním zákoně i zákoně o politických stranách. „K uzákonění současných pravidel došlo přijetím přepracování podoby zákona o politických stranách v květnu 2001 a novely zákona o volbách do Parlamentu v lednu 2002.“¹⁵

2.2.2 Současný stav financování politických stran

Podle zákona o politických stranách z roku 2001 a novely volebního zákona z roku 2002 získají státní příspěvek na úhradu volebních nákladů politické subjekty, které ve volbách získaly minimálně 1,5% hlasů. Tyto strany pak obdrží ze státního rozpočtu 100 Kč na každý hlas ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky(PS PČR) a 30 Kč za hlas ve volbách do EP. Stálý roční příspěvek ve výši 6 mil. Kč obdrží subjekty, které ve volbách do PS PČR získají 3% hlasů.

V případě dosažení volebního zisku 5% hlasů a tím zastoupení v PS PČR, vzniká nárok na příspěvek na mandát, ten činí 900 000 Kč na každý poslanecký mandát. Stejná částka je získaná i na každého senátora. Za mandát krajského zastupitele je roční příspěvek vyplácen v částce 250 000 Kč.

¹⁵ Cabada, L. a Šanc, D. Český stranický systém ve 20. století. Plzeň: Aleš Čeněk, 2005, s. 155. ISBN 80-86898-50-4

Soukromé zdroje financování

- členské příspěvky
- dary příznivců
- dědictví a případná hospodářská činnost stran

V tomto případě zákon umožňuje financování stran formou darů od státu, příspěvkových organizací, obcí a krajů, státních podniků, zahraničních právnických osob, cizích státních příslušníků – pokud nemají trvalý pobyt na území České republiky.

2.2.3 Volební kauce a příspěvek na volební náklady

Volební zákon v České republice podmiňuje zaplacení volebního poplatku.¹⁶ Současná právní úprava stále vyžaduje, aby kandidující subjekty složily určitou finanční částku před registrací jejich kandidátní listiny (přihlášky k registraci). U voleb do Senátu se jedná o volební kauci, která se při dosažení určitého volebního výsledku vrací - §61 odst. 1 písm. d. V přípravě do Poslanecké sněmovny se jedná o nevratný příspěvek na volební náklady - §31 odst. 4.

Volební kauce podle úpravy z roku 1995

- kauce ve výši 200 000 Kč v každém volebním kraji (PS)
- složení kauce bylo podle zákona podmínkou pro tisk hlasovacích lístků
- volební kauce byla vratná za podmínky, že subjekt postoupí do prvního skrutinia, tzn., že získá nejméně 5% celkového počtu platných hlasů
- kauce pro volby do Senátu ve výši 20 000 Kč
- podmínkou krácení kauce bylo dosažení alespoň 6% z celkového počtu platných hlasů v rámci volebního obvodu

Na zrušení volebních kaur se obrátila skupina poslanců k Ústavnímu soudu. Návrh byl zamítnut, pokud nebylo dosaženo požadovaného počtu hlasů.

V této kapitole jsme si představili stranický systém a jeho historický vývoj. Vše se zaměřením na Jihočeský kraj. Pronikli jsme do principů volebních systémů na komunální a krajské úrovni. Vliv volebních systémů na stranické systémy. V krajském volebním systému jsem kladla důraz na zastupitelstvo: a) funkce, b) velikost a počet mandátů ve volebních krajích. V neposlední řadě jsem se zaměřila na financování

¹⁶ Outlý, J. Strany a stát, volby a finance. Oloumouc: Kosmas, 2003, s. 69. ISBN 80-86624-12-9

politických stran, jak ze strany státu, soukromých zdrojů tak i skládání volebních kaucí ze strany politických stran.

3 Parlamentní politické strany

Český stranický systém skutečně zaznamenal během uplynulých dvou desetiletí zajímavý vývoj a zásadní proměny, jež značně výrazně ovlivnily jeho současnou podobu. Základní parametry českého stranického systému byly nastaveny již sedmi volbami a vývojová dynamika nám ukazuje některé tendence, které je s ohledem na již sedmou probíhající legislaturu možno považovat za dlouhodobé.

Parlamentní volby roku 2010 totiž neznamenal ani tak definitivní dotvoření českého stranického systému a verifikaci jeho charakteristik ve všech aspektech jako spíše malou revoluci, v mnohém problematizujícím dosavadní vývojové tendence systému a jejich analytické uchopení. Český stranický systém se po volbách roku 2010 posunul směrem k multipartismu bez dominující strany. Hranici 30 % zisku nepřekročila žádná z politických stran. Český stranický systém je v porovnání s ostatními postkomunistickými zeměmi střední a východní Evropy relativně nejstabilnější a s ohledem na zachování formátu i nejkonsolidovanější.

¹⁷ Politické strany mají v demokratické společnosti velmi důležitou úlohu. V České republice je vznik, fungování a postavení politických stran upraveno zákonnou úpravou a činnosti politických stran. Pokud jde o její vznik, musíme rozlišovat dvě úrovně:

1. Politické strany se vytvářejí jako nové organizace ve státě, který dosud svůj stranický systém nemá.
2. Politické strany rozšiřují existující stranický systém

Politická strana je charakterizována:

- Snahou o získání politické moci ve volbách
- Dobrovolnou, otevřenou a trvalou organizací
- Společnými zájmy jejich členů

Nyní bych ráda představila pět hlavních parlamentních stran na naší politické scéně.

¹⁷ PŠEJA, P. *Stranický systém České republiky*. Brno: Institut pro srovnávací politologický výzkum Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity, 2005. ISBN 80-7325-069- 1

3.1 Česká strana sociálně demokratická (ČSSD)

Česká strana sociálně demokratická je česká levicová politická strana, působící v rámci politického systému České republiky, která usiluje o uplatnění principu svobody, demokracie, sociální spravedlnosti, rovných příležitostí pro ženy a muže, solidarity a odpovědnosti za udržitelný rozvoj cestou parlamentní a přímé demokracie.

V čele Strany stojí předseda Mgr. Bohuslav Sobotka. Sídlo Strany najdeme na Praze 1, Hyberské ulici – Lidový dům. V Českých Budějovicích najdeme Českou stranu sociálně demokratickou na adrese Rudolfovska 131/69. Předsedou krajského výkonného výboru Jihočeského kraje je Mgr. Jiří Zimola, který je současně hejtmanem Jihočeského kraje. Za ČSSD se mi bohužel nepodařilo nikoho sehnat, kdo by mi poskytl informace a rozhovor. Kontaktovala jsem čtyři povolané osoby. Nezájem této strany mě velice mrzí.

ČSSD je pokračovatelkou Československé strany sociálně demokratické, Československé sociálně demokratické strany dělnické a právní nástupkyní Československé sociální demokracie.¹⁸ Česká strana sociálně demokratická jako součást mezinárodního společenství sociálně demokratických a socialistických politických stran je členkou Evropské strany sociálně demokratické (PES) a Socialistické internacionály (SI). ČSSD se hlásí k myšlenkám a základním programovým cílům PES a SI a koordinuje s nimi svoji zahraniční politiku. ČSSD je zastoupena v orgánech těchto organizací, kde se aktivně účastní na tvorbě společné politiky.

Struktura Strany podle územního principu

Místní organizace ČSSD

Okresní organizace ČSSD

Krajská organizace ČSSD

Místní organizace

Místní organizace je základní politickou jednotkou a současně základní organizační jednotkou ČSSD. Místní organizace vzniká dnem ustavující schůze místní organizace, na základě předchozího rozhodnutí příslušného okresního výkonného výboru. Sdružuje členy v okruhu své územní působnosti a za jejich spolurozhodování řídí stranickou práci organizace. Minimální počet členů místní organizace je pět.

¹⁸ Stanovy ČSSD, preambule, odst 1.

Orgány místní organizace (MO):

- a) členská schůze místní organizace
- b) výbor místní organizace¹⁹

Členské schůze se konají podle potřeby, nejméně však čtyřikrát ročně. Místní organizace volí a odvolává členy výboru, předsedu a místopředsedy místní organizace, volí delegáty okresní konference a navrhuje kandidáty do okresního výkonného výboru a okresní kontrolní komise. Místní organizace se podílí na sestavování kandidátních listin pro volby podle Řádů přípravy na volby.

Výbor místní organizace tvoří: předseda, místopředsedové, předseda klubu zastupitelů při MO, pokud je členem ČSSD, další členové výboru. Výbor místní organizace je volen na dva roky, volí a odvolává ze svých členů místopředsedy, schází se nejméně jednou za dva měsíce, řídí činnost MO v období mezi členskými schůzemi MO, zajišťuje realizaci usnesení členských schůzí MO a usnesení vyšších orgánů ČSSD.

Okresní organizace

Okresní organizace tvoří všechny místní organizace v okrese (obvodu). Je politickou jednotkou a současně organizační jednotkou ČSSD s územní působností okresu nebo obvodu podle zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů.

Orgány okresní organizace: okresní konference ČSSD, okresní výkonný výbor ČSSD, předsednictvo okresního výkonného výboru ČSSD.

Okresní konference je nejvyšším orgánem okresní organizace. Koná se nejméně jedenkrát ročně a je tvořena delegáty s hlasem rozhodujícím, jimiž jsou členové okresního výkonného výboru, předsedové místní organizace a delegáti zvolení v místní organizaci. Volí a odvolává předsedu, místopředsedy, další členy a náhradníky OVV, dále volí a odvolává předsedu, členy a náhradníky okresní krajské konference. Podílí se na sestavování kandidátních listin pro volby podle Řádů přípravy na volby.

Okresní výkonný výbor

Okresní výkonný výbor tvoří s hlasem rozhodujícím předseda, místopředsedové a další členové okresního výkonného výboru. Je volen na dva roky, schází se podle

¹⁹ Stanovy ČSSD, čl. 15, odst. 7.

potřeby, nejméně jednou za dva měsíce. Volí a odvolává místopředsedy, nejméně do funkce jednoho místopředsedy musí být zvolena žena. Řídí činnost okresní organizace v období mezi jednotlivými okresními konferencemi, zajišťuje realizaci plnění usnesení okresní organizace a usnesení vyšších orgánů ČSSD.

Krajská organizace

Krajská organizace je politickou jednotkou a současně organizační jednotkou ČSSD s územní působností kraje.²⁰ Tvoří ji všechny okresní organizace v kraji. Při krajské organizaci se ustaví klub zastupitelů zvolených za ČSSD do zastupitelstva kraje.

Krajská konference je nejvyšším orgánem krajské organizace. Koná se nejméně jedenkrát za dva roky. Je tvořena delegáty s hlasem rozhodujícím, jimiž jsou členové KVV, předsedové OVV a delegáti zvolení na okresní konferenci. Krajská konference volí a odvolává předsedu, odvolává předsedu, členy a náhradníky krajské kontrolní komise. Podílí se na sestavování kandidátních listin a schvaluje kandidátní listiny pro volby podle Řádů přípravy na volby.

Krajský výkonný výbor

Krajský výkonný výbor tvoří s hlasem rozhodujícím předseda, místopředsedové, další členové KVV a předseda krajského klubu zastupitelů kraje, je-li členem ČSSD. Právo účasti na jednání KVV má pak s hlasem poradním tajemník KVV. Výbor je volen na dva roky, volí a odvolává místopředsedy, do jedné funkce místopředsedy pak musí být zvolena žena. Schází se nejméně jednou za dva měsíce. Řídí činnost krajské organizace v období mezi jednotlivými krajskými konferencemi, zajišťuje realizaci plnění usnesení krajské konference a usnesení vyšších orgánů ČSSD.

Ve volbách do zastupitelstva města Českých Budějovic konaných 15. až 16. října 2010 získala ČSSD 16,79 procenta odevzdaných hlasů, což znamená získání 10 mandátů. ČSSD se tak stala druhou nejsilnější stranou a porazila poprvé i ODS! Volební účast byla 39,71% oprávněných voličů. V Českých Budějovicích ČSSD vytvořila povolební radniční koalici s vítězným hnutím Občané pro Budějovice a TOP 09.

²⁰ Stanovy ČSSD, čl. 23, odst. 1.

3.2 Komunistická strana Čech a Moravy

Komunistická strana Čech a Moravy je demokratickou politickou stranou působící podle zákona. Oficiálně zaregistrována Ministerstvem vnitra ČR byla 28. listopadu 1990. Je právnickou osobou působící na území České republiky. Sídlem ústředních orgánů strany je Praha. V čele strany stojí Vojtěch Filip od 1. října 2005. Dlouhá léta působil v Českých Budějovicích jako předseda OV KSČM. V Českých Budějovicích sídlí KSČM na adrese Čěčova 689/11, České Budějovice. Informace a rozhovor o KSČM v Českých Budějovicích mi poskytl Ivan Nadberežný, místopředseda strany, který mě seznámil s chodem, činností, strukturou, orgány, rozpočtem, volební kampaní v roce 2010, programem, počtem členů, voličů této strany. Hovořili jsme též o nadcházejících letošních komunálních volbách. Informace nebyly zcela úplné, spíše pouhý nástin, žádá ze stran zatím ještě nechce otevřeně hovořit o svých cílech, plánech, rozpočtu.

²¹ Komunistická strana Čech a Moravy je levicová strana, kdy jejím programovým cílem je socialismus, demokratická společnost svobodných, rovnoprávných občanů, společnost politicky a hospodářsky plurativní, postavená na maximální občanské samosprávě, prosperující a sociálně spravedlivá, pečující o zachování a zlepšování životního prostředí, zabezpečující lidem důstojnou životní úroveň a prosazující bezpečnost a mír.

V současné době má KSČM 66.627 členů a stále je nejpočetnější stranou na české politické scéně. Důchodci (v průměru 70 let) tvoří zhruba 67 % základny. KSČM v Českých Budějovicích čítá 500 členů.

Orgány KSČM

Působnost stranických orgánů je určena usneseními sjezdu, stanovami, organizačním řádem a vztahuje se na příslušné území, které odpovídá územnímu principu budování struktury KSČM. Členové a jejich rozhodnutí jsou zdrojem demokraticky projevené vůle, rozhoduje v souladu se stanovami. Orgány jsou tvořeny volbou, delegováním nebo vzájemnou kombinací obou způsobů.

²¹ Naše strana. *KSČM* [online]. 2003-2012 [cit. 2011-12-18]. Dostupné z: <http://www.kscm.cz/nase-strana>

Nejvyššími samosprávnými orgány si na dané úrovni vytvářejí řídicí orgány, stranické výbory:

výbor ZO

městský

okresní

ústřední

Orgány KSČM jsou schopné se usnášet, je-li přítomna nejméně polovina zvolených delegátů nebo jejich členů, pokud stanovy neurčují jinak. Usnesení je přijato souhlasem nadpoloviční většiny přítomných delegátů nebo členů.

Vnitřní organizační struktura:

Základní organizace vznikají v územních celcích nebo jejich částech dobrovolným rozhodnutím nejméně tří členů KSČM po registraci příslušným OV KSČM, který o registraci vydá osvědčení.

Nejvyšším samosprávným orgánem základní organizace je členská schůze, kdy se její členové schází podle potřeby, avšak nejméně 1x za čtvrtletí. Schůze je schopna se usnášet, je-li přítomna alespoň jedna třetina členů základní organizace z celkového počtu členů základní organizace.

Okresní organizace KSČM

Okresní organizace sdružují všechny základní a stranické orgány působící na území krajů. Nejvyšším samosprávným orgánem okresní organizace je okresní konference, která se svolává 1x za dva roky. Mimořádná konference je svolána nejpozději do jednoho měsíce Okresním výborem KSČM. Okresní výbor organizuje činnost okresní organizace strany v období mezi konferencemi.²² Okresní výbor: rozhoduje o přijetí člena, ukončení členství dle č. 12 písm. c) stanov. Volí a odvolává členy výkonných výborů, místopředsedy, další funkcionáře, delegáty na celostranickou konferenci, může odvolat předsedu a zvolit nového, schvaluje opatření k realizaci návrhů okresní konference, organizuje a kontroluje jejich plnění, schvaluje rozpočet OV, kontroluje jeho plnění, předkládá zprávu o hospodaření a inventarizaci majetku za celou okresní organizaci, plní další nezbytné úkoly, vyplývající z usnesení vyšších orgánů

Výkonný výbor OV KSČM je výkonným orgánem OV KSČM. Řídí a organizuje stranickou práci v období mezi zasedáními OV KSČM. Kontroluje plnění přijatých

²² Stanovy KSČM, čl. 6, písmena B, odst. 50.

usnesení. Výkonný výbor OV KSČM se schází nejméně 1x za měsíc, ze své činnosti se zodpovídá OV KSČM.

Krajská organizace KSČM

Na území krajů působí krajské organizace KSČM, které sdružují všechny okresní organizace na tomto území.²³ Krajské organizace vytvářejí stranický orgán – krajskou radu KSČM. Krajská rada je registrovaná Výkonným výborem Ústředního výboru KSČM na základě schválení Organizačního řádu rady. Nejvyšším samosprávným orgánem krajské organizace je krajská konference, která se svolává zpravidla 1x za dva roky a posuzuje zásadní otázky stranické práce daného území. Mimořádnou konferenci svolává krajská rada nejpozději do jednoho měsíce.

Krajská konference: volí předsedu krajské organizace, volí nebo potvrzuje členy krajské organizace, volí členy krajské revizní komise + předsedu, sestavuje kandidátní listiny do zákonodárného sboru z daného volebního kraje

V čele organizace, ať již základní, okresní či krajské je volený předseda, členové výborů.

Finanční náklady strany a volební kampaň

Finanční náklady na vynaloženou volební kampaň dosáhly cca 200 - 400 tisíc Kč. Tyto náklady byly zejména na drobné tiskoviny a bilbordy. Příprava na volby probíhá u KSČM 1 rok až 1,5 roku dopředu. V tomto období se rozpracovávají plány do obcí, okresů, krajů. V tomto volebním období se budou strategie konkretizovat až v létě v tzv. horké zoně voleb.

V komunálních volbách v roce 2010, které probíhaly ve dnech 15. – 16. října, v Jihočeském kraji bylo 51,43 % oprávněných voličů a 48,57 % nevolilo. V Českých Budějovicích byla volební účast 39,71 % (30 542 z 76 916). Koalice po volbách byla vytvořena: OPB, TOP O9 a ČSSD. Koalice s KSČM po volbách nebyla vytvořena, strana se prosazuje jako samostatný politický subjekt.

²³ Stanovy KSČM, čl. 6, písmena C, odst. 55.

3.3 Občansko demokratická strana

Občansko demokratická strana, dále jen ODS patří k nejsilnějším pravicovým stranám v České Republice. ODS je liberálně konzervativní stranou navazující na tradice evropské křesťanské civilizace, na humanitní a demokratický odkaz 1. republiky a na zkušenosti západních demokracií.²⁴ ODS vznikla v Oloumoci roku 1991 po rozpadu Občanského fora. Hlavní sídlo najdeme na adrese Doudlebská 1699/5, 140 00 Praha 4. Českobudějovická kancelář tzv. Modrý dům najdeme na Branišovská 2, České Budějovice. Za jihočeskou ODS jsem jednala s krajským manažerem Janem Peškem, který mi poskytl mnoho informací a následně jsem s ním udělala rozhovor. V čele ODS stojí Petr Nečas, 1. místopředsedkyně Miroslava Němcová, Alexandr Vondra, Jiří Pospíšil, Pavel Drobil, Pavel Blažek, Mirek Topolánek.

Její program se zaměřuje především: volný trh, důraz na soukromé vlastnictví, nízké daně, podnikavost, solidaritu zodpovědných, snižování byrokracie, malý a bezpečný stát, ochranu soukromí, individuální zodpovědnost, zdravé veřejné finance a nezadluženou budoucnost. Patří k politické straně prosazující fungování liberální demokracii západního typu.

K 1. dubnu 2009 měla ODS celkem 33 916 členů, kteří jsou organizováni v 1 461 místních, 92 oblastních a 14 regionálních sdruženích. V Jihočeském kraji má ODS 1882 členů, z toho 941 členů v Českých Budějovicích.

Sdružení ODS se dělí na následující

Místní sdružení

Oblastní sdružení

Regionální sdružení

²⁴ O nás. *ODS* [online]. 1991-2012 [cit. 2012-01-12]. Dostupné z: <http://www.ods.cz/o-nas>

Místní sdružení

²⁵ Základní organizační složka strany, která slučuje členy ODS v určitém místě. Zpravidla existuje jedno místní sdružení na území obce, města, městské části nebo obvodu. V čele místního sdružení stojí předseda. Místní radu tvoří předseda, místopředseda a případně ostatní členové, kteří byli zvoleni. Členové místní rady jsou voleni na 2 roky a musí být schváleni místním sněmem.

V praxi funguje místní sdružení různorodě. Základní pravidla mají obsaženy ve stanovách strany. Sněm je podle těchto pravidel povinen se scházet jednou za rok, místní rada častěji minimálně jednou za čtyři měsíce. Na místním sdružení se obvykle vedou debaty o politické situaci a politice místního sdružení. Sdružení vzniká usnesením minimálně tří členů a následným schválením licence. Vznik i zánik místního sdružení konstatuje příslušná oblastní rada.²⁶

Oblastní sdružení

V čele stojí předseda, místopředseda a další členové tvořící oblastní radu. Navíc se zde volí oblastní smírčí výbor a revizní komise. Oblastní sněm, volí všechny orgány oblastního sdružení na dobu dvou let. Oblastní sněm se schází minimálně jednou ročně. Do orgánů místního sdružení se zahrnují především delegáti místního sdružení a delegáti z titulů funkce, jsou to především krajszí zastupitelé registrovaní v oblasti.²⁷ Oblastní sněm schvaluje zprávu předsedy, zprávu rady o hospodaření, zprávu kontrolní a revizní komise a bere na vědomí zprávu smírčího výboru oblasti. Určuje výši členských příspěvků a schvaluje rozpočet oblastního sdružení.

Regionální sdružení

Území České republiky se sdružuje do 14 samosprávných celků. V čele regionálního sdružení stojí předseda, místopředseda a členové regionální rady, kteří zasedají v regionální radě. Funguje zde kontrolní a revizní komise. Oba orgány jsou voleny regionálním sněmem na dobu dvou let.

²⁵ MRKLAS, L., SOKOL, P. a kol. *Průvodce člena Občanské demokratické strany*, s. 15, aktualizované vydání. ODS Publishing, s. r. o., 2011.

²⁶ MRKLAS, L., SOKOL, P. a kol. *Průvodce člena Občanské demokratické strany*, s. 16, aktualizované vydání. ODS Publishing, s. r. o., 2011.

²⁷ MRKLAS, L., SOKOL, P. a kol. *Průvodce člena Občanské demokratické strany*, s. 16/17, aktualizované vydání. ODS Publishing, s. r. o., 2011.

Krajští zastupitelé a členové parlamentního klubu se scházejí minimálně jednou ročně. K nejdůležitějším funkcím patří schvalování rozpočtu regionálního sdružení a sestavování kandidátní listiny pro volby do zastupitelství kraje a pro volby do poslanecké sněmovny PČR. Schvaluje nominace kandidátů pro volby do Senátu, Evropského parlamentu i do orgánů ODS.

Důležité orgány strany

Mezi další důležité orgány strany patří Kongresy. Je zároveň nejvyšším orgánem ODS. Schází se jednou ročně. V praxi se dělí na „volební“ a „nevolební“ kongresy. Na nevolebních kongresech se většinou řeší vnitřní záležitosti strany a diskutuje se o programu. Ve volebních kongresech se volí předseda, místopředseda, výkonná rada, smírčí výbor, kontrolní a revizní komise.

Nejvyšším orgánem mezi kongresy je výkonná rada. Je odpovědná za činnost mezi kongresy, řídí stranu a rozhoduje o všech záležitostech, které nejsou svěřeny jinému orgánu. Uděluje a odebrává licence místním sdružením, schvaluje vznik a zánik oblastních sdružení, schvaluje roční rozpočet hlavní kanceláře, výroční zprávy o hospodaření strany a rozpočtová pravidla. Reguluje minimální výši členských příspěvků a termín jejich splatnosti.

Rozpočet voleb

Na schůzce s manažerem RS ODS pro Jihočeský kraj Janem Peškem jsem dostala informace o rozpočtu na volby a jak se tvoří rozpočet. Co se týká EUROVOLEB v roce 2009 tak ty stály jihočeskou ODS cca 400 000 Kč. V tomtéž roce bylo vynaloženo 1, 400 000 Kč na předčasné volby, které se nakonec neuskutečnily. V roce 2010 se uskutečnily volby do zastupitelství a ty stály Jihočeskou ODS necelé 3 000 000 Kč. Bohužel se mi nepodařilo zjistit, kolik finančních prostředků bylo vynaloženo pro město České Budějovice. Peníze na volby jdou pro celý kraj a jen těžko by se zjišťovaly prostředky pro dané město. Pro nadcházející volby je přibližný rozpočet kolem 3 000 000 mil. Kč. Toto číslo není závazné a může se kdykoliv změnit ve vztahu vůči konkurenci. Finance pro volby přicházejí z hlavní kanceláře, finančních darů členů a finančních darů různých firem a institucí.

ODS plánuje rozpočty vždy na jeden rok dopředu. Fungují zde tři druhy rozpočtů. Mezi první patří provozní rozpočet, ten slouží k zaplacení telefonů, počítačů

a jiného vybavení. Tento rozpočet činí cca 650 000 ročně z toho nejvyšší položku tvoří dotace okresů a to činí cca 210 000 Kč. Druhý rozpočet je tzv. rozpočet modrého domu, který slouží k zaplacení údržby, energií. Rozpočet činí cca 450 000 Kč z toho je 250 000 Kč na energie (voda, plyn, elektřina) a 80 000 Kč na daně z pronájmu prostorů. V modrém domě pronajímají kancelářské prostory. Poslední rozpočet je volební, který se schvaluje na podzim.

Volební kampaň

Volební kampaň se připravuje 9 – 10 měsíců dopředu. V tomto období se začíná vytvářet volební strategie a různé kroky k dosažení co nejlepších možných cílů. Tyto opatření z hlediska důvěryhodnosti a možnosti vyzrazení konkurence mi nebyli sděleny. Podle mých informací trvá tzv. horká zóna voleb 4 – 6 týdnů. Ještě dva měsíce po volbách probíhá likvidace propagačních materiálů a zároveň probíhá závěrečné vyúčtování. Volební štáb nepřekračuje hranici 10 lidí. Skládá se z předsedy, manažera a 5 prvních kandidátů z kandidátní listiny. Tento štáb se schází nejdříve operativně, pak 1x měsíčně a s blízcími se volbami 1x týdně. Nejčastějšími voliči ODS jsou občané se středním a vysokoškolským vzděláním pracující v terciálním a kvartálním průmyslu s průměrnou a vyšší mzdou. Jedná se zejména o banky, malé živnostníky ale překvapivě i matky samoživitelky a v posledních volbách ukázal průzkum na velkou volební účast romské menšiny. Z hlediska věku jsou to voliči mezi 25 – 45 rokem a z toho mezi 30 - 45 rokem voličů tvoří nejsilnější skupinu. Problém nastává s lidmi nižšího vzdělání, občany starších 60 let a středního zdravotnického personálu. Zde jsou preference nejmenší.

Ve volbách do Senátu v roce 2010 získala 8 mandátů. Ve volbách do zastupitelství obcí získala 5 112 mandátů. ODS je v koalici s VV a TOP 09.

3.4 TOP 09

Top 09 je parlamentní pravicová politická strana s hlavním sídlem Újezd 450/40 118 00 Praha 1. Je obsažena v zákoně č. 424/1991 Sb. o sdružování politických hnutí a politických stran. Strana měla nést název strana pro střední stav, nakonec bylo rozhodnuto o názvu Top 09. Její název je složen z počátečních písmen slov Tradice, Odpovědnost, Prosperita a číslovky 09, která označuje rok jejího vzniku. Strana byla opozicí nazývána také jako nepovedený duplikát ODS.

Top 09 založil v roce 2009 současný ministr financí Miroslav Kalousek. Strana vychází z tradic křesťansko-židovské evropské kultury. Strana se hlásí k demokracii a konzervatismu. Tvrdě vystupuje proti populismu, diskriminaci, nerovným příležitostem, ideologiím, které by vedly k nerespektování základních práv a svobod, nebo k totalitě. Strana usiluje o zachování kulturního dědictví, odpovědnosti vůči budoucí generaci, principy svobodného trhu, nezvyšování státního dluhu, zlepšení životního prostředí, pečuje o zachování euroatlantických zahraničních vazeb. Nejvíce usiluje o respektování České republiky, jako významný člen EU.

Top 09 vytváří společnou kandidátní listinu se stranou Starostové a nezávislý. Tato spolupráce vznikla podepsáním dohody, před předčasnými volbami v říjnu 2009 a to v červenci téhož roku. Následně strana představila nové logo, pod kterým bylo napsáno „S podporou starostů“.

V čele strany stojí předseda Karel Schwanzerberg, I. místopředseda Miroslav Kalousek, místopředsedové: Jaromír Drábek, Pavol Lukša, Helena Langšádlová, Marek Ženíšek. V čele Českobudějovické kanceláře stojí krajský manažer Jiří Žižka, který mi poskytl informace za stranu Top 09. Strana čítá na 4 500 členů, z toho v Českých Budějovicích cca 300 členů.

Organizační struktura²⁸

Celostátní úroveň

Krajská úroveň

Regionální úroveň

Místní úroveň

²⁸ Stanovy TOP 09, čl. 7, odst. 1.

Krajská úroveň

Vrcholným orgánem kraje je krajský sněm. Místní organizace, které reprezentuje minimálně 1/3 členské základny příslušné krajské organizace, smějí požádat o svolání krajského sněmu a ten musí být svolán nejpozději do 90 dnů. Místní sněm se schází minimálně jednou za dva roky. Zúčastňují se ho delegáti strany a členové krajského výboru s právem hlasovat.²⁹ K povinnostem sněmu patří: a) odvolávat a volit předsedy strany a tři místopředsedy, až pět členů krajského předsednictva a další členy krajského výboru,

b) předsedu, dva členy a nejméně dva náhradníky krajské revizní komise,

c) delegáty a jejich náhradníky na celostátní sněm.

Krajský výbor tvoří předsednictvo krajské organizace, členy klubu krajské organizace, členy volenými krajským sněmem. Krajský výbor navrhuje kandidáty do voleb dle vnitrostranické normy, na vyšší stranické posty. Na krajském výboru zaleží, jestli vznikne nová místní organizace, ve spolupráci smírčího a regionálního výboru rozhoduje o zrušení místní organizace. Rozhoduje i ve věcech týkajících se sporů na území daného kraje.

Regionální úroveň

Výkonný výbor rozhoduje o ustavení a vymezení hranic působnosti regionální organizace. Regionální organizace má za úkol zastávat funkce místní organizace v těch regionech, kde nepůsobí žádné místní organizace.

Vrcholným orgánem je regionální sněm. Místní organizace, které reprezentuje minimálně 1/3 členské základny příslušné regionální organizace, smějí požádat o svolání regionálního sněmu a ten musí být svolán nejpozději do 60 dnů. Sněmu se zúčastňují členové regionálního výboru a delegáti s hlasovacím právem.

Výkonným orgánem strany v regionu je regionální výbor. Navrhuje kandidáty do voleb, rozhoduje o kandidátních listinách do místních a městských zastupitelstev.

Místní úroveň

Organizační jednotkou strany je místní organizace. Vzniká v obcích, městských obvodech a částech, po zažádání minimálně pěti členů strany. Místní organizace mohou postupně vyčleňovat další místní organizace, které působí na území

²⁹ Stanovy TOP 09, čl. 15, odst. 3.

více obcí. Po předchozím souhlasu příslušného krajského výboru se koná místní sněm, na jehož rozhodnutí závisí ustanovení místní organizace. Místní organizace zaniká dnem, kdy její počet klesne pod čtyři členy. Místní sněm je nejvyšším orgánem. Místní sněm se schází minimálně jednou za dva roky, když o schůzi nepožádá 1/3 členů místní organizace.

Volby a financování strany

Stranu preferují zejména mladí lidé (18-22 let), podnikatelé, lidé střední vrstvy. Očekávaný pokles preferencí nastal u zaměstnanců veřejné správy. Po výsledku z komunálních a sněmovních voleb v roce 2010 vyplývá, že stranu nejvíce odmítají důchodci a lidé se základní a nízkou mzdou. V příštích volbách by se chtěla strana zaměřit i na tyto cílové skupiny.

Strana za Jihočeský kraj ve volbách v roce 2010 vynaložila 1 500 000 Kč. Tyto peníze byly poskytnuty z volebního fondu. Hlavní kancelář posílá tyto peníze každému z krajů. Jedná se o peníze především z darů, rezerv, peněz za mandát. Top 09 si zakládá na tom, že vše proběhlo bez poskytnutí jakéhokoliv zadlužení a poskytnutí úvěru.

Před volbami je povolána tzv. expertní skupina. Na volby v roce 2012 byla sezvána už v září roku 2011. Mezi její aktivity patří sestavování volebního programu. Volební program se skládá z 6 částí: kultura a školství, bezpečnost, regionální politika, finance a rozpočet, venkov, životní prostředí.

Top 09 získala v komunálních volbách 2010 cca 1 509 zastupitelů. V Jihočeském kraji získala 187 zastupitelů. Top 09 po volbách 2010 uzavřela koalici s VV a ODS na celostátní úrovni. Top 09 nezískala ve volbách žádný mandát.

3.5 Věci veřejné

Věci veřejné jsou politickou stranou, která staví na přímé demokracii a vychází ze spolupráce se samotnými občany. Strana vznikla již v roce 2001 jako strana občanů, kteří chtěli řešit své problémy v Praze 1. Během let vznikaly po Praze místní organizace a v současné době jsou místní organizace již ve všech krajích a stále se rozrůstají.

Předmětem činnosti Strany je politické působení ve smyslu zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů. Strana klade na své kandidáty vysoké morální nároky. Činnost Strany je založena na respektování demokratického právního řádu a odmítnutí všech forem násilí a sociální, rasové, národnostní nebo jiné nesnášenlivosti. Strana odmítá jakékoli formy ideologií, které vedou k totalitě nerespektování základních práv a svobod.

V čele strany Věcí veřejných je předseda Strany Radek John, místopředsedové: Milan Šťovíček, Kateřina Klasnová, Dagmar Navrátilová, Karolína Peake a Tomáš Jarolím. Předsednictvo najdeme na celostátní adrese Strany v Praze, ulice Štefánikova. V současné době mají Věci veřejné kolem 800 členů. Počet členů má kolísavou tendenci a to v důsledku zveřejňovaných a medializovaných kauz, kterými Strana prošla a prochází.

V čele Věcí veřejných v Českých Budějovicích stojí předseda klubu Ing. Filip Hudák. Základna v Českých Budějovicích čítá cca 100 členů. Za VV jsem se sešla s Ing. Victorem Paggiem, který mi bohužel nemohl poskytnout mnoho informací. Mé otázky se týkaly především financí a voleb. Velmi ochotně mě odkázal na krajského manažera Jiřího Lexu. S panem Lexou jsem byla telefonicky v kontaktu, bohužel do dneška mi nebyl ochoten zaslat jakékoliv informace, nebo popřípadě se se mnou sejit.

V této části práce bych se proto zaměřila na strukturu a orgány Strany. Orgány strany rozhodují usnesením a za Stranu navenek jednájí samostatně předseda nebo první místopředseda spolu s jedním místopředsedou.

Organizační struktura Strany³⁰

Místní orgány

Krajské orgány

Republikové orgány

³⁰ Stanovy Věcí veřejných, čl. 5, odst. 5.1.

Místní orgány³¹

Místní klub je základní organizační jednotkou Strany. Mohou být zakládány a působí na místní úrovni v obcích, městských částech nebo městských obvodech podle pravidla „jedna radnice jeden klub“. Místní klub je tvořen nejméně třemi členy Strany. Vzniká usnesením příslušného počtu členů Strany o vytvoření. Schází se nejméně 1x za dva měsíce.

Krajské orgány

Krajská organizace je organizační jednotkou Strany působící v hranicích krajů a na území hlavního města Prahy. Krajská organizace je tvořena místními kluby v příslušném kraji.³²

Nejvyšším orgánem je krajská konference, která se:

schází nejméně 1x ročně

přijímá zásadní rozhodnutí o řešení a činnosti Strany

volí nové členy Krajské rady může odvolat jednotlivé členy Krajské rady s výjimkou stálých členů.

Právo účastnit se krajské konference a hlasovat na ní mají delegáti, kterými jsou:

členové krajské rady, poslanci zvolení za Stranu do Poslanecké sněmovny PČR, kteří jsou členy Strany v daném kraji, senátoři zvolení za Stranu do Senátu PČR, kteří jsou členy Strany v daném kraji, poslanci zvolení za Stranu do Evropského parlamentu, kteří jsou členy Strany v daném kraji, zastupitelé v krajském zastupitelstvu daného kraje, kteří jsou členy Strany v daném kraji, předsedové odborných komisí, kteří jsou členy Strany v daném kraji, předsedové, případně místopředsedové všech místních klubů, další zástupci místních klubů, kteří jsou členy Strany, a to podle klíče určeného krajskou radou Strany před konáním krajské konference

Krajská rada

Krajská rada působí v hranicích daného kraje nebo v hlavním městě Praze. Schází se podle potřeby, nejméně však 1x za dva měsíce. Navrhuje a potvrzuje kandidátní listiny.

³¹ Stanovy Věcí veřejných, čl. 5, odst. 5.16.

³² Stanovy Věcí veřejných, čl. 5, odst. 5.11.

Skládá se z předsedy, prvního místopředsedy, tajemníka a členů krajské rady (kdy počet členů krajské rady je minimálně 7 a maximálně 11)

Členy krajské rady jsou automaticky tito stálí členové: poslanec v PS PČR, který získal nevyšší počet hlasů občanů, nehledě na to, zdali to bylo v prvním nebo druhém kole volby, a je členem Strany a místního klubu spadajícího do daného kraje. Senátor v Senátu PČR, který získal nejvyšší počet hlasů občanů, nehledě na to, zdali to bylo v prvním nebo druhém kole volby, a je členem Strany a místního klubu spadajícího do daného kraje. Poslanec v Evropském parlamentu, který získal nejvyšší počet preferenčních hlasů mezi poslanci ze stejného kraje a je členem Strany a místního klubu spadajícího do daného kraje: předseda zastupitelstva klubu v zastupitelstvu daného kraje případně hlavního města Prahy.

Věci veřejné získaly v komunálních volbách 2010 více než 300 míst zastupitelů v městech a obcích. Je to strana, která se komunálních voleb celorepublikově účastnila poprvé. Přesto však pro Stranu volby skončily zklamáním. V Českých Budějovicích celkově Strana získala 35 061 hlasů (2,76 %) a nezískala žádný mandát. I přes dobře odvedenou volební kampaň se počet voličů nezvýšil.

3.6 Jihočeši 2012

Jihočeši 2012 jen název nového politického hnutí v Jižních Čechách. Pro toto hnutí se používá zkratka „JIH 12“. Hlavním sídlem jsou Mladé Vožice, Josefa Břicha 392. V tomto textu představím ideologii tohoto hnutí. Jedná se o hnutí, které bylo registrováno začátkem roku 2012. Vzhledem k roku registrace a místa, kde strana vystupuje, nebude možné uvést stejné informace, jako o předchozích politických stran. Za hnutí Jihočeši 2012 sem jednala pomocí e-mailu se starostou Tábora Ing. Jiřím Fišerem. V čele hnutí stojí předseda Pavel Hroch

Hnutí bylo založeno především za účelem „VRÁTIT KRAJSKOU POLITIKU ZE ZÁKULISÍ ZPĚT DO VEŘEJNÉHO PROSTORU“ a rozbít současnou koalici ČSSD a ODS, která kraj rovnoměrně a dostatečně nerozvíjí.³³ Co se týká volebního programu, tak ten bude zveřejněn až po domluvě členů hnutí.

Cílem toho hnutí je zlepšování veřejných služeb a výrazné zlepšení života občanů v kraji.³⁴ Mezi další cíle patří: prosazení do státní správy a samosprávy nezkorumpované osobnosti, sebevědomé a zodpovědné občany, kteří jsou odborně a morálně schopni zastávat post veřejné funkce. Popsaných cílů chce hnutí docílit především v oblastech: regionální rozvoj a grantová politika, doprava a dopravní obslužnost, životní prostředí, rozvoj venkova, kultura, památky, turistický ruch, volný čas, podpora podnikání, veřejné zakázky, školství a sport, zdravotnictví a sociální věci, samospráva, efektivní úřady, finance, vnější vztahy, přeshraniční spolupráce, strategické plánování, podpora neziskové sféry, spolupráce s dalšími Hnutími s obdobnými programovými cíli.

Orgány Hnutí

Shromáždění členů

Rada

³³ O nás. *Jihočeši 2012* [online]. 2012 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://www.jihoces2012.cz/o-nas>

³⁴ Stanovy JIHOČEŠI 2012, čl. 2.

Shromáždění členů

Shromáždění členů je nejvyšší orgán Hnutí. Je tvořen členy a registrovanými příznivci. Pouze členové mají hlasovací právo. Registrovaní příznivci toto právo nemají, ale mohou vystupovat na Shromážděních a podílet se na sestavování kandidátních listin Hnutí, vše musí být v souladu s volebním řádem. Shromáždění se schází minimálně jednou za rok. Je svoláváno předsedou Hnutí, který je statutárním orgánem vystupujícím za Hnutí. K pravomocem Hnutí patří především: schvalování a výše členských příspěvků, volí a odvolává všechny členy Hnutí včetně předsedy, rozhoduje o změně stanov vyloučení a odnětí statusu člena.

Rada

Výkonným orgánem Hnutí je Rada. Rada plní veškerou agendu platných stanov a provádí usnesení Shromáždění. K Radě patří 8 členů a předseda. Shromáždění odpovídá za to, aby každý z okresů měl zastoupení 1 člena v Radě a České Budějovice pak členy dva. Rada vydává usnesení v případě, že se schůze účastní více jak čtyři členové. Rozhoduje se nadpoloviční většinou a schůzi může svolat každý člen Rady. Členové Rady mohou zastupovat předsedu v určitých pravomocech, jsou-li tím pověřeni.

3.7 Křesťanská a demokratická unie – strana lidová (KDU-ČSL)

KDU-ČSL je jedna z nejstarších politických stran. Do roku 1992 nesla název Československá strana lidová. Strana podléhá smyslu zákona č. 424/1991 Sb. KDU-ČSL je pravicová středová strana zaměřená na sociální konzervatismus a křesťanskou demokracii. Hlavní sídlo strany se nachází v Paláci Charitas, Karlovo náměstí 5, Praha 2. V Českých Budějovicích najdeme stranu na adrese Lannova 13. Předsedou Pavel Bělobrádek, Marian Jurečka je 1. místopředseda, místopředsedové jsou: Jan Bartošek, Klára Liptáková, Klára Šustrová, Pavel Hořava. Za Jihočeský kraj mi poskytla informace tajemnice Jana Zasadilová.

KDU-ČSL vychází z odkazu evropské křesťanské kultury. Strana je určena těm občanům, kteří se nebojí být odpovědni za sebe, svou rodinu, obec a stát. Strana zastává ideály svobody, spravedlnosti, solidarity, vytváření zdraví a životního stylu, sociálně tržního hospodářství. KDU-ČSL odmítá jakoukoliv ideologii, která by vedla k totalitě.

V současné době má strana v Jihočeském kraji 2 050 členů. KDU-ČSL volí především věřící lidé, ale velká část členů a sympatizantů jsou lidé bez vyznání, kteří sympatizují s politikou pravého středu.

Organizační struktura³⁵

Celostátní organizace

Krajské organizace

Okresní organizace

Místní či městské organizace

Krajská organizace

Krajská organizace působí ve vyšších územně samosprávných celků. Sdružuje všechny místní a okresní organizace. KDU-ČSL je demokratická strana, to znamená, že volba všech orgánů probíhá na konferencích. Na krajské konferenci se volí předsednictvo a členové kraje. Celkem je jich 29.

Okresní organizace

Okresní organizace působí zpravidla v hranicích okresů a tvoří ji všechny místní organizace. Na okresní konferenci se volí předsednictvo a členové okresního výboru,

³⁵ Stanovy KDU-ČSL, čl. 1, pís. a, b, c, d.

který má od 11 do 17 členů, podle velikosti okresu a množství MO. Volí také delegáty krajské konference a sjezdu strany. OV se schází 6-12x ročně.

Místní organizace

Místní organizace je základní jednotkou strany. Může být založena v obcích, kde je minimálně pět členů. Místní organizace vzniká rozhodnutím ustavující členské schůze na základě předchozího souhlasu příslušného okresního výboru. Schůze místní organizace volí předsedu a delegáty okresní konference.

Volby a financování

Pro krajské volby se sešla 70 členná nominační konference, která volila pořadí 1-15 na kandidátce.

Při parlamentních volbách si naše strana vzala úvěr, ze kterého pro jihočeskou organizaci připadlo na financování kampaně zhruba 600 000,-.

Kolik stály minulé krajské volby mi paní tajemnice nedokázala říct, protože MUDr. Pavelka si kampaň financoval sám.

V poslední době, kdy strana splácí dluh z parlamentních voleb, jsme museli propustit okresní tajemníky a administrativní pracovníci. Náš rozpočet tvoří vybrané členské příspěvky a drobné dary, výdaje jsou na nájem, telefon a internet, poštovné a cestovné a kancelářské potřeby. Plat krajské tajemnice hradí ústřední kancelář. Rozpočet je vyrovnaný ve výši 148 000 Kč ročně. Rozpočet se schvaluje na KV podle předpokládaných příjmů a výdajů na začátku kalendářního roku.

Volební kampaň se připravuje zhruba 8 měsíců před volbami tvorbou volebního programu. Volební štáb se schází 2x měsíčně, tvoří jej předsednictvo KV a prvních patnáct kandidátů.

Ve volbách do PSP ČR v roce 2010 však strana nepřekročila hranici 5 % hlasů, a proto v Poslanecké sněmovně není zastoupena.

3.8 Strana zelených

Strana zelených (SZ) je středová až středolevicová strana. Vznik strany se datuje na 9. prosince 1989. Sídlem Strany zelených je Senovážné náměstí 2, Praha 1. Strana je členem Evropské strany zelených a Global Greens. Stranu zelených a některé z jejich názorů můžeme chápat jako liberální nebo levicové. K liberálním myšlenkám patří např. mírné snížení daňové kvoty prostřednictvím snížení přímých daní a vedlejších nákladů práce jako sociální pojištění. Mezi výrazně levicové názory pak můžeme zařadit prosazení udržitelného rozvoje. Jako programové cíle si klade: Kvalitu života klade strana na první místo. SZ usiluje o uskutečnění ekologické demokracie u nás, v Evropě i po celém světě. Dále si klade za cíl zejména zvyšování vzdělanosti a kulturnosti, ochranu menšin, rovnoprávnost mužů a žen, solidaritu vůči potřebným zemím, vybudování ekologicky a sociálně udržitelné společnosti, co nejvyšší kvalitu demokracie s co nejvyšší mírou zapojení veřejnosti do rozhodování

Po debaklu v Evropských volbách a po odstoupení Martina Bursíka z pozice předsedy byl v roce 2008, přesněji v září tohoto roku zvolen 1. místopředsedou strany Ondřej Liška. Od roku 2009, se strana výrazně posouvá k středolevicové politice. Důležitými členy strany jsou Ondřej Liška, Petra Kolínská, Matěj Stropnický, Ladislav Vrchovský. V současné době má strana 1 500 členů, z toho nejvíce v Praze. Informace ke Straně zelených za České Budějovice mi poskytl předseda krajské organizace Jiří Guth.

Organizační jednotky strany³⁶

- a) základní organizace ZO, městské organizace
- b) krajské organizace KO

Základní organizace

Nejvyšším orgánem je členská schůze, kterou tvoří členové a zastupitelé. Základní organizace reprezentuje stranu a jedná v rozsahu své působnosti, která je stanovena vnitřními předpisy strany. Je založena ustavující schůzí.³⁷ Je podmíněna minimálním počtem tří členů strany. Na schůzi je volen předseda, revizor a pokladník. Podle počtu přítomných členů je volen místopředseda a členové ZO. Předseda je

³⁶ Stanovy Strany zelených, čl. 12, odst. 1.

³⁷ Stanovy Strany zelených, čl. 13, odst. 4.

povinen do 15 dnů ode dne konání schůze odeslat kopii zápisu či usnesení do hlavní kanceláře. Hlavní kancelář do 15 dnů musí zapsat nově vzniklou základní organizaci do evidence a vyzoomět předsedu základní a krajské organizace. Výkonným orgánem je rada základní organizace.

Městská organizace

Městská organizace vzniká ve statutárních městech, které jsou členěny na městské části či obvody. Vzniká přijetím dohody o jejím založení všemi základními organizacemi působící na území statutárního města. Je-li jedna základní organizace ve městě, působí zároveň jako Městská organizace.³⁸ Hlavní náplní městské organizace je sjednocování činností s důrazem na volby do zastupitelstev. Městská konference je plenárním orgánem a výkonný orgán zastupuje rada městské organizace. Na městské organizace se mimo jiné vztahují ustanovení základní organizace, není-li stanoveno jinak.

Krajská organizace

Krajské organizace jsou tvořeny jednotlivými ZO daného kraje. Přípravný výbor svolává a organizuje krajskou konferenci, která je zakládající jednotkou krajské organizace. Na konferenci je volen předseda KO, revizní komise KO a pokladník KO. Dle přítomných delegátů se volí i místopředsedové a členové rady. Předseda je povinen vyhotovit a odeslat kopii ze zasedání popřípadě usnesení a presenční listinu do hlavní kanceláře, to vše ve lhůtě 15 dnů. Proběhne-li vše v pořádku, hlavní kancelář nejpozději do 15 dnů zapíše do evidence nově vzniklou krajskou organizaci a vyzoomí předsedu. V případě chyb a nedostatků je předseda povinen tyto chyby nejpozději do 30 dnů opravit.

Nejvyšším orgánem je krajská konference tvořena delegáty zvolenými podle klíče, členy RKO, členy RR zastupiteli zvolenými za SZ, poslanci a senátory SZ zvolenými v daném kraji.³⁹ Mezi funkce patří: stanovení počtu členů, předsedů, členů revizní komise. Připravuje kandidátní listiny, schvaluje a projednává rozpočet, schvaluje plán činnosti, schvaluje zprávy předsedů, revizní komise, pokladníka.

Výkonným orgánem je Rada, dále jen RKO. Tvoří ji předseda, místopředseda a zvolení členové. Dále navrhuje rozpočet a plán činnosti dané krajské

³⁸ Stanovy Strany zelených, čl. 14, odst. 3

³⁹ Stanovy Strany zelených, čl. 15, odst. 5

3.9 Starostové a nezávislí

Starostové a nezávislí (STAN) vznikli roku 2004. STAN je politické hnutí zaměřené na komunální politiku na krajské a obecní úrovni. STAN vzniklo transformací z hnutí Nezávislí starostové pro kraj. Sídlo najdeme v Suché Lozi 72, Suchá Loz. V čele hnutí stojí předseda Petr Gazdík, který je zároveň starostou Suché Lozi a poslanec České republiky. Za Jihočeský kraj jsem jednala s tajemníkem Krajského výboru Michalem Novákem. Bohužel mi neposkytl žádné informace ani rozhovor. Mojí žádost předal jinému členu. Po opakovaném urgování mi po telefonu sdělil, že informace pošle pomocí e-mailu následující den. Žádné informace mi nepřišli a pan Novák se už neozval.

Cílem je vytvoření celostátního jednotného uskupení STAN, komunálních politiků, ale také pozvání všech občanů ke spolupráci.⁴⁰ Program obsahuje: Zajistit optimální podmínky pro život občanů v právním a fungujícím státě, usilování o průhlednost veřejného života, omezení byrokracie, decentralizaci, potírání korupce, rovné šance, kvalitní vzdělávací systém, sociální akcent a nedotknutelnost osobního majetku. STAN klade lidský život jako nezpochybnitelnou a nejvyšší hodnotu.

Organizační uspořádání⁴¹

Oblastní sdružení

Krajská sdružení

Oblastní sdružení

Oblastní sdružení sdružuje všechny členy a je základní organizační jednotkou hnutí, která působí na území správního obvodu obce s rozšířenou působností, kde může působit pouze jedno oblastní sdružení. Oblastní sdružení volí předsedu, dva místopředsedy, kteří plní funkci reprezentativní. Sdružení se pravidelně schází pravidelně a je součástí dané krajské organizace. Člen nemusí mít trvalý pobyt v obvodu sdružení, ale musí prokázat zájem o zařazení. Sdružení je tvořeno minimálně třemi členy. Volí a odvolává předsedu a nejvýše dva místopředsedy sdružení, navrhuje kandidáty do funkcí na vyšší úrovni v hnutí a v zastupitelských sborech, sestavuje

⁴⁰ O nás. Starostové a nezávislí [online]. 2009 [cit. 2012-03-01]. Dostupné z: <http://www.starostove-nezavisli.cz/o-nas>

⁴¹ Stanovy Starostové a nezávislí, čl. 4, odst. 1, písm. a, b, c.

kandidátku do obecních zastupitelstev (městských zastupitelstev či zastupitelstev městských částí) v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností, může rozhodnout v jakékoli věci v působnosti oblastního sdružení.⁴² Předseda svolává dle potřeby schůzi členů. Jinak je to zpravidla jednou za tři měsíce. Předseda zároveň předsedá schůzím a zabezpečuje přípravu podkladů, zajištění plnění schválených rozhodnutí. V jednání může být zastoupen místopředsedou. Schůze schvaluje koalice na místní úrovni a kandidátky do městské rady. Krajský výbor může vyjádřit svůj nesouhlas nebo jej může zrušit předsednictvo.

Krajská organizace

Je nejvyšší organizační jednotkou, která působí na území kraje. Má právo hospodaření na území kraje. V čele stojí předseda, který je zároveň předsedou krajského výboru. Ustanovení dané krajské organizace schvaluje předsednictvo.

Krajský sněm tvoří členové hnutí s příslušností ke krajské organizaci. Krajský výbor svolává sněm dle potřeby nebo zpravidla jednou za rok. Mimořádné jednání svolává předseda na žádost předsednictva, krajského výboru nebo na žádost minimálně jedné poloviny oblastních sdružení. Pokud předseda nesvolá sněm do jednoho týdne od doručení žádosti, svolá sněm člen krajského výboru. Není-li tak učiněno, je svoláno předsednictvem.

Krajský výbor je výkonným orgánem KO. Koordinuje činnost oblastních sdružení na území daného kraje. Přípravuje podklady pro jednání krajského sněmu a plní jeho rozhodnutí. Schází se jednou za tři měsíce a je svoláván předsedou KO. Krajský výbor má právo změnit pořadí kandidátky do místních zastupitelských sborů. Má právo navrhnout kandidáty do krajského zastupitelstva. Kandidátní listiny do Senátu má právo podávat krajská organizace, v jejímž obvodu žije většina občanů senátního obvodu.⁴³

⁴² Stanovy Starostové a nezávislí, čl. 17, odst. 1.

⁴³ Stanovy Starostové a nezávislí, čl. 18, odst. 17.

3.10 Strana Práv Občanů ZEMANOVCI (SPOZ)

Strana Práv Občanů ZEMANOVCI je právnickou osobou působící na území České republiky. Tato strana vznikla na podzim roku 2009. Je to levicová, resp. středo – levicová politická strana. Hlásí se k sociálnímu demokracismu a klade důraz na principy přímé demokracie. Předmětem její činnosti je politické působení ve smyslu zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů. Statutárním orgánem strany jsou předseda Vratislav Mynář, čestný předseda Ing. Miloš Zeman a místopředsedové Zdeněk Štengl, Radek Augustin, Martin Nejedlý a Josef Baxa. Sídlem strany je Praha – Nové Město, Opletalova ulice. V Českých Budějovicích pak byla otevřena třetí krajská kancelář SPOZ. Místní organizace v Českých Budějovicích zastupují: Slavomil Chalupník, Karel Masopust, Zdeněk Sochor a František Pohanka. S panem Pohankou jsem byla v jednání od prosince minulého roku. Bohužel z časové vytíženosti si na mě neudělal čas, ani pomocí e-mailu.

Strana Práv Občanů Zemanovci je proevropská strana, podporuje zásady sociálně tržní ekonomiky. Jejím cílem je rozšířit práva občanů při výběru politických reprezentantů, prosazováním úprav volebních a dalších zákonů, a to pak především: snížením procenta preferenčních hlasů z dnešních pěti na tři procenta tak, aby občané mohli snadněji měnit pořadí na kandidátkách. Zvýšením počtu volebních krajů z dnešních 14 na 35 tak, aby občané skutečně znali kandidáty ve svém volebním kraji. Zavedením principu panašování (možnost výběru z více kandidátek současně) z dnešní komunální úrovně i na úroveň krajských voleb a voleb do Poslanecké sněmovny.⁴⁴

1. přímou volbu starostů a primátorů
2. přímou volbu hejtmanů
3. přímou volbu prezidenta
4. přijetím zákona o obecném referendu

Každý člen SPOZ má stejná práva, ale také i povinnosti. Členství může mít řádné a čestné. Výše poplatku za člena je dobrovolná.

V Českých Budějovicích strana získala ve volbách 2,21 % (28 073 tis. hlasů).

⁴⁴ Stanovy Strana Práv Občanů ZEMANOVCI, čl. 2, odst. 1-7.

Organizační struktura SPOZ

Místní organizace je základní politickou jednotkou a současně základní organizační jednotkou SPOZ.⁴⁵ Její ustanovení a územní působnost stanoví příslušný Krajský výbor SPOZ. Místní organizace vzniká dnem ustavující schůze místní organizace na základě předchozích rozhodnutí příslušného krajského výboru. Minimální počet členů místní organizace je pět.

Orgány místní organizace: výroční členská schůze: svolává se 1x za dva roky, volí a odvolává tajnou volbou předsedu místní organizace, výbor a delegáty krajské konference

Členská schůze: svolává se dle potřeby, nejméně však 4x ročně, navrhuje kandidáty na kandidátní listiny pro všechny druhy voleb a podílí se na přípravě volební kampaně v rámci své působnosti

Výbor místní organizace: schází se nejméně 1x za měsíc, tvoří jej předseda a členové výboru místní organizace zvolení na výroční členské schůzi, výbor je volen na dva roky

Krajská organizace

Krajská organizace je politickou jednotkou a současně organizační jednotkou SPOZ s územní působností kraje. Krajskou organizaci tvoří všechny místní organizace v kraji.

Orgány krajské organizace:

Krajská konference: je nejvyšším orgánem krajské organizace, volí a odvolává tajnou volbou předsedu, místopředsedy, předsedu a členy kontrolní komise kraje, koná se 1x za dva roky, sestavuje kandidátní listiny pro všechny druhy voleb, které se konají v území její působnosti

Krajský výbor: tvoří jej předseda, místopředsedové krajské organizace a předsedové místní organizace, je volen na dva roky, volí a odvolává místopředsedy.⁴⁶

Předsednictvo: tvoří jej předseda a místopředsedové, řídí činnost krajské organizace v období mezi jednotlivými zasedáními krajského výboru, za svou činnost je odpovědno krajskému výboru.

Do obecních voleb v roce 2010 vstupovala Strana práv Občanů jako nová politická strana. Po Jihočeském kraji v rámci volební kampaně proběhlo celkem 27

⁴⁵ Stanovy Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ, čl. 4, odst. 1.

⁴⁶ Stanovy Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ, čl. 4, odst. 1.

mítinků. Osobně představitelé SPOZ oslovili více jak tři tisíce budoucích voličů. Celkový efekt a výsledek jihočeského předvolebního turné byl hodnocen jako mimořádně úspěšný, a to zejména proto, že posílilo vědomí voličů o existenci SPOZ. Volební úspěch však nebyl takový, jaký strana očekávala.

Tato kapitola nás seznámila s hlavními představiteli politických stran a hnutí. Jedná se o jak parlamentní politické strany, tak i strany a hnutí, které v parlamentu nejsou. O všech těchto stranách platí, že jsou zastoupeny v Jihočeském kraji. Co se týče stran a hnutí, kladla jsem důraz především: představení strany, organizační strukturu, program, volby a jejich financování, členství. Většina stran je doplněna rozhovorem s představiteli politických stran a hnutí, kteří mi zároveň svými informacemi doplnily text. Tyto rozhovory najdeme v přílohách.

4 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření je důležitou částí bakalářské práce. Jedná se o otázky, které mi pomohly odkrýt povědomí mých spolužáků a kolegů, o regionální politice a o vyjádření jejich názorů na současnou situaci v kraji. Jako respondenty jsem si vybrala studenty školy VŠERS, o. p. s. a to z důvodů zjištění, jak jsou na tom s vědomostmi o regionální politice, studující velmi blízké obory. Dotazník byl zcela anonymní z důvodu, aby studenti neměli strach odkrýt svůj názor a přesvědčení; jedná se o politické téma, které je pro mnoho z nás velmi citlivé. Nejprve jsem provedla analýzu problému, který bude řešen a ujasnila jsem si cíle, kterých chci dosáhnout. Dotazník obsahuje mojí žádost o vyplnění a prohlášení o anonymitě. Dále zde najdeme 10 přehledných otázek s pokyny, jak jej vyplnit. Dotazník je rozdělen na 5 zaškrťovacích otázek a na 5 doplňovacích otázek. Otázky jsou stylizovány srozumitelně a jednoznačně. Nejsou zde žádné cizí nebo odborné názvy.

Vyhodnocení dotazníkového šetření

Dotazník byl zaslán pomocí e-mailu všem studentům VŠERS o. p. s., presenčního studia oborů Bezpečnostně právní činnost a Regionální studia. Po velmi neúspěšné odezvě ze strany studentů, jsem dotazníky vytiskla a rozdala na vyučovacích hodinách. I toto řešení se nesešlo s velkým ohlasem. Nakonec mi odpovědělo 49 studentů ze všech ročníků a oborů. Z mého dotazníkového šetření vyplynulo následující:

Nejvíce respondentů odpovědělo z oboru Bezpečnostně právní činnost a to 34 respondentů (69%).

Z oboru regionální studia 15 respondentů (31%)

Největší účast na dotazníkovém šetření má I. ročník 21 respondentů (43%)

III. ročník 17 respondentů (35%)

II. ročník 11 respondentů (22%)

Nejvíce odpovědělo žen 32 respondentů (65%)

Mužů odpovědělo 17 respondentů (35%)

1) Víte, jaké jsou parlamentní strany zastoupeny v Jihočeském kraji?

Tabulka č. 1 Zastoupení parlamentních stran v Jihočeském kraji

Znalost stran	Počet respondentů	%
Jedna strana	8	16
Dvě strany	4	8
Tři strany	3	6
Všechny strany	1	2
Nezodpovězené	33	68
Celkem	49	100

Zdroj: vlastní

Tato otázka byla formou volné slovní odpovědi. Zde musím podotknout, že odpovědi mě velmi překvapili. Respondenti vůbec „netušili“, co se zde nachází za strany. Ze 49 respondentů jich bylo schopno odpovědět pouze cca 32% (16 respondentů). Jednalo se vždy o název jedné, maximálně tří parlamentních stran. Všechny vyjmenoval pouze jeden žák II. ročníku.

2. Víte, odkud jsou financovány tyto strany?

Tabulka č. 2 Financování politických stran

Financování stran	Počet respondentů	%
Stát, dary sponzorů	8	16
Fondy EU	2	4
Daně	1	2
Nezodpovězené	38	78
Celkem	49	100

Zdroj: vlastní

U této otázky byla volná slovní odpověď. Jak je patrné z tabulky č. 2, odpovědělo pouhých 11 respondentů a z nich většina je přesvědčena cca 73%, že jsou financovány ze strany státu a darů od sponzorů. Dalších cca 18% si myslí, že jsou financovány z fondů EU a posledních cca 9% si myslí, že z našich daní.

3. Vnímáte současnou situaci v kraji jako uspokojivou?

Tabulka č. 3 Vnímání současné situace

Situace v kraji	Počet respondentů	%
Uspokojivá	3	6
Neuspokojivá	10	21
Nezodpovězeno	36	73
Celkem	49	100

Zdroj: vlastní

U této otázky bylo na výběr ze dvou možností a následně volná slovní odpověď. Zde mi odpovědělo 13 respondentů, cca 27%. Z toho 80% je toho názoru, že situace v kraji je vnímána jako neuspokojivá a zde neuvedli většinou žádný důvod. Jako nejkurioznější odpověď vnímám „nežiji tady, tak je mi to jedno“. Pro přehled nám poslouží tabulka č. 3.

4. Změnily byste něco v Českých Budějovicích?

Tabulka č. 4 Změny v Českých Budějovicích

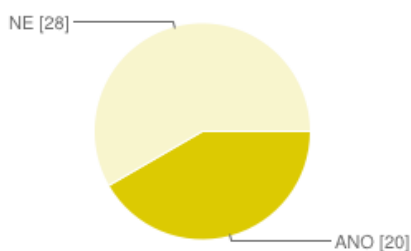
Změny v ČB	Počet respondentů	%
ANO	28	57
NE	7	14
Nezodpovězeno	14	29
Celkem	49	100

Zdroj: vlastní

U této otázky dvou odpovědí a následně volné slovní odpovědi. Zde mi 80% ze všech 35 respondentů odpovědělo, že ne a to zejména v oblasti dopravy a stavu silnic. 20% bylo se stavem v Českých Budějovicích spokojeno. Pro přesnější přehled nám poslouží tabulka č. 4

5. Vnímáte a prožíváte volby?

Graf č. 1 Vnímání a prožívání voleb

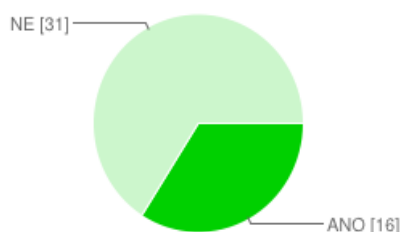

Zdroj: Vlastní

U této otázky, jak je zřejmé z grafu, že ANO odpovědělo 20 respondentů (41%) bylo a 28 respondentů (57%) pro možnost NE. Zde bylo na výběr ze dvou odpovědí.

6. Pociťujete, že volební kampaně na Vás mají vliv?

Graf č. 2 Vliv volební kampaně

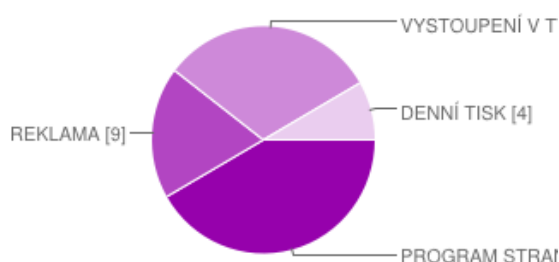

Zdroj: Vlastní

U této otázky, jak je patrné z grafu uvedlo 31 respondentů (63%) jako svou odpověď NE a ANO zbývajících 16 respondentů (33%). Celkem odpovědělo 96% respondentů. Na výběr bylo ze dvou odpovědí.

7. Co Vás nejvíce ovlivňuje při volebních kampaních?

Graf č. 3 Ovlivnění při volebních kampaních

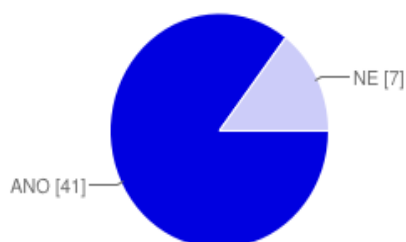
Zdroj: Vlastní

Zde měli respondenti jak je zřejmé z grafu na výběr ze čtyř variant:

- program strany 20 respondentů (41%)
- reklama 9 respondentů (18%)
- vystoupení v TV, rozhlase, veřejné 15 respondentů (31%)
- denní tisk 4 respondenti (8%)

8. Myslíte, že na regionální úrovni probíhá korupce?

Graf č. 4 Korupce na regionální úrovni

Zdroj: vlastní

Jak je z grafu zřejmé, bylo na výběr ze dvou možností. 41 respondentů (84%) je přesvědčeno o probíhající korupci v regionu. Následně 7 respondentů (14%) si myslí, že korupce na regionální úrovni neprobíhá.

9. Jste aktivním členem nějaké strany nebo sympatizujete s nějakou?

Tabulka č. 5 Členství ve straně a sympatie ke konkrétní straně

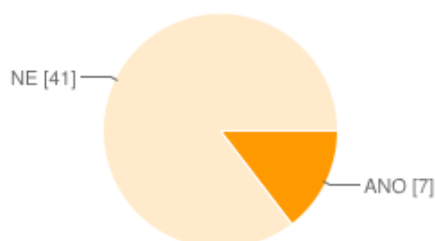
Politická strana	Počet respondentů	%
ODS	1	2
ČSSD	1	2
Nestraníci	13	27
Celkem	49	100

Zdroj: vlastní

Na dotazovanou otázku odpovědělo 15 respondentů a z toho 87% není členem ani nesympatizuje s žádnou politickou stranou. Otázku nezodpovědělo 34 respondentů (69%). Jednalo se o volnou slovní odpověď.

10. Zúčastnili jste se zasedání zastupitelstva Jihočeského kraje?

Graf č. 5 Účast na zasedání zastupitelstva

Zdroj: vlastní

Jak je patrné z grafu pouhých 7 respondentů (14%) se zúčastnilo zasedání zastupitelstva. 41 respondentů (84%) se nezúčastnilo.

V dotazníkovém šetření jsem chtěla dosáhnout co nejvíce odpovědí a poukázat na vzdělanost našich studentů v klíčových a základních otázkách regionální politiky. Přiznám se, že jsem čekala větší účast, vzhledem k tomu, co jsem proto všechno udělala. Výsledky dotazníku jsem byla velmi překvapena. Jak jsem již zmiňovala na začátku, jednalo se o základní otázky a vyjádření svého názoru. Překvapilo mě, že tolik z dotazovaných respondentů neodpovědělo na mé hlavně doplňující otázky, i když vše bylo naprosto anonymní. Naprostým šokem byli i vulgarismy, které se objevily v písemných dotaznících. Zklamala mě neochota studentů. Mým závěrem je, že povědomí o regionální politice je na velice nízké úrovni, stejně jako schopnost vyjádřit svůj názor na danou věc.

Závěr

Napsáním této bakalářské práce jsem se hlouběji seznámila s problematikou krajských organizací parlamentních stran po roce 2010, která pro mě byla velmi zajímavá. Toto téma je velice aktuální. Jsem přesvědčena o tom, že každý z nás by měl mít určité povědomí o regionální politice, zejména o situaci ve městě, ve kterém žije.

Jedním z cílů bylo proniknout do stranického systému České republiky se zaměřením na Jihočeský kraj, zejména na České Budějovice, snaha proniknout do komunálních a krajských voleb. Financování politických stran ze strany státu i soukromých zdrojů. Popsala jsem funkci zastupitelstva a velikost volebních mandátů. Myslím, že tohoto cíle jsem dosáhla v plném rozsahu.

Dále jsem se zaměřila na parlamentní politické strany a jiné významné strany a hnutí, které jsou zastoupeny v kraji. Zde jsem si dala za cíl seznámit se s každou stranou individuálně na základě rozhovorů a osobních schůzek se zástupci politických stran a hnutí. Zde se vyskytly problémy, týkající se neochoty některých politických aktérů poskytnout mi informace. Někteří z nich přislíbili účast na mém projektu, ale pak mi ji neohlášeně odmítly poskytnout. Toto jednání mě zaskočilo především tím, že političtí aktéři tu mají být právě pro lidi, jako jsem „já“. Ovšem byli zde i zástupci, kteří mi poskytli mnoho informací po celou dobu psaní bakalářské práce, byli vždy ochotni pomoci. Tímto bych jim chtěla poděkovat. Proto v této části některé informace chybí, nebo se od ostatních liší. Snažila jsem se ale napsat o všech stranách co nejvíce z dostupných informací. Mezi politickými stranami byly i politické strany malé nebo nové. Jsem přesvědčena, že i tohoto cíle jsem za daných a ztížených podmínek dosáhla.

Posledním, ale ne méně důležitým cílem bylo sestavit a následně vyhodnotit dotazníkové šetření. Zde jsem narazila asi na největší problém. Ten se týkal neochoty respondentů vyplnit daný dotazník. Setkala jsem se u respondentů, kteří dotazník vyplnili s velkou neznalostí o regionální politice, tak s neschopností vyjádřit svůj názor. Laxnost, která tento dotazník doprovázela, byla až šokující. Přesto jsem to nevzdala a po fiasku s vyplněním dotazníku pomocí internetu, jsem dotazník vytiskla a donesla do výuky jazyků, které jsou povinné. Nakonec se mi vrátilo vyplněných 49 dotazníků. Toto číslo není velké, ale pro vyplnění jsem udělala vše, co jsem mohla. Dotazník jsem úspěšně vyhodnotila a tím pádem svůj stanovený cíl splnila.

Tato práce se mi ne vždy psala snadno, ale přinesla mi mnoho cenných zkušeností. Odnesla jsem si nejen vědomosti, ale i mimo jiné kontakty na důležité osoby

pohybující se v regionální politice. Doufám, že práce se bude líbit a bude přínosem a inspirací pro studenty stejně jako je a bude pro mě.

Seznam použitých zdrojů

LITERÁRNÍ ZDROJE

ANTOŠ, M. *PRINCIPY VOLEB V ČESKÉ REPUBLICĚ*. PRAHA 1: LINDE PRAHA, 2008, 191 s. ISBN 978-80-7201-734-8

CABADA, L., ŠANC, D., *ČESKÝ STRANICKÝ SYSTÉM VE 20. STOLETÍ*. PLZEŇ : ALEŠ ČENĚK, 2005, 223 s. ISBN 80-86898-50-4

ČMEJREK, J., V. BUBENÍČEK A M. LUHANOVÁ. *POLITIKA V REGIONÁLNÍM ROZVOJI*. ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE: PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA, 2005, s. 120. ISBN 80-213-1157-6

MALÍŘ, J., MAREK, P., *POLITICKÉ STRANY- VÝVOJ POLITICKÝCH STRAN A HNUTÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH A ČESKOSLOVENSKU V LETECH 1861-2004*. BRNO: DOPLNĚK, 2005, 804 s. ISBN 80-7239-179-8

NOVÁK, M., LEBEDA, T., *VOLEBNÍ A STRANICKÉ SYSTÉMY ČR V MEZINÁRODNÍM SROVNÁNÍ*. DOBRÁ VODA U PELHŘIMOVA : ALEŠ ČENĚK, 2004. 485 s. ISBN 80-86473-88-0

OUTLÝ, J., *STRANY A STÁT, VOLBY A FINANCE*. OLOMOUČ: PERIPLUM, 2003. 132 s. ISBN 80-86624-12-9

PŠEJA, P., *STRANICKÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY- POLITICKÉ STRANY A JEJICH VÝVOJ 1989-1998*. BRNO: CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY, 2005. 202 s. ISBN 80-7325-069-1

PŠEJA, P. *Stranický systém České republiky*. Brno: Institut pro srovnávací politologický výzkum Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity, 2005, 203 s. ISBN 80-7325-069-1

MURDZA, K. *Sociologický průzkum*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010, 114 s. ISBN 978-80-86708-91-1

MRKLAS, L., SOKOL, P. a kol. *Průvodce člena Občanské demokratické strany*, aktualizované vydání. ODS Publishing, s. r. o., 2011, 41 s.

Elektronické zdroje

KSČM [online]. 2003-2012 [cit. 2011-12-18]. Dostupné z: <http://www.kscm.cz/nase-strana>

ODS [online]. 1991-2012 [cit. 2012-01-12]. Dostupné z: <http://www.ods.cz/o-nas>

JIHOČEŠI 2012 [online]. 2012 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://www.jihoces2012.cz/o-nas>

Starostové a nezávislí [online]. 2009 [cit. 2012-03-01]. Dostupné z: <http://www.starostove-nezavisli.cz/o-nas>

Zastupitelstvo Jihočeského kraje. In: *Jihočeský kraj* [online]. 2011 [cit. 2012-02-5]. Dostupné z: http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=40

Stanovy

Stanovy ČSSD, schválené sjezdem ČSSD v Brně 19. 3. 2011

Stanovy KSČM, novelizováno a schváleno na jednání Celostranické konference 26. 6. 2010

Stanovy TOP 09, zaregistrované MV ČR 7. 11. 2011

STANOVY VV, schválené Konferencí strany dne 28. 5. 2011

Stanovy JIHOČEŠI 2012, zaregistrované MV ČR 7. 12. 2011

Stanovy KDU-ČSL, zaregistrované MV 3. 12. 2010

Stanovy Strany zelených, zaregistrované MV 11. 12. 2004

Stanovy Starostové a nezávislí, zaregistrované MV 4. 6. 2011

Stanovy Strana Práv Občanů ZEMANOVCI, zaregistrované MV 11. 3. 2011

Seznam příloh

- I. Vzor rozhovoru
- II. Formální rozhovor s místopředsedou strany Ivanem Nádberežným za KSČM
- III. Formální rozhovor s krajským manažerem Janem Peškem za ODS
- IV. Formální rozhovor s Jiřím Fišerem za hnutí Jihočeši 2012
- V. Formální rozhovor s tajemnicí Janou Zasadilovou za KDU-ČSL
- VI. Formální rozhovor s předsedou krajské organizace Jiřím Guthem za Stranu zelených
- VII. Vzor dotazníkového šetření
- VIII. Výsledky voleb do zastupitelstev obcí, Jihočeský kraj, České Budějovice
- IX. Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

Přílohy

Příloha č. I

Vzor rozhovoru

- 1) Odkdy se připravujete na volby v roce 2012 a jak tato příprava probíhá?**

- 2) Popište proces výběru kandidátů na kandidátní listinu.**

- 3) Jak je financována Vaše volební kampaň? Kolik finančních prostředků jste investovali v kraji?**

- 4) Ovlivnila ekonomická krize Váš rozpočet pro tyto volby a všeobecně rozpočet?**

- 5) Měli jste nějaký program, který jste nemohli následkem krize uskutečnit a tím pomoci kraji a občanům?**

- 6) Jak vidíte Vaše postavení v kraj a jak odhadujete výsledky voleb?**

- 7) Myslíte si, že je Vaše strana prospěšná pro kraj a čím?**

- 8) Co můžete odlišného od jiných stran nabídnout občanům?**

- 9) Jaký máte názor na současnou situaci v kraji?**

- 10) Máte ústřední heslo, se kterým půjdete do voleb?**

Příloha č. II

Formální rozhovor s místopředsedou strany Ivanem Nádberežným za KSČM

1) Odkdy se připravujete na volby v roce 2012 a jak tato příprava probíhá?

V KSČM probíhá od června 2012 kampaň k VIII. sjezdu KSČM. Uskutečnily se výroční schůze v základních organizacích, kde měli členové možnost navrhnout kandidáty to zastupitelstva kraje a kandidáta do Senátu v daném obvodě, například zde v ČB pro obvod č. 14. Nyní se v únoru a březnu uskutečnily okresní konference, kde byla potvrzena nominace těchto kandidátů podle toho, kolik má okres členů strany. 24. března bude Krajská konference KSČM, která vedle hodnocení stranické práce má hlavně nominační úkol sestavit 60ti člennou kandidátku pro volby do Zastupitelství Jihočeského kraje. Současně se v celé kampani hodnotila kvalita kampaně při volbách v roce 2010 (konference se uskutečňují vždy za 2 roky) a projednávaly se požadavky na letošní předvolební kampaň.

2) Popište proces výběru kandidátů na kandidátní listinu.

Výše jsem vlastně popsal i proces výběru kandidátů. Na Krajské konferenci se stanovuje pořadí s tím, že bude zvolen vedoucí kandidát a pak se řadí vždy okresy a částečně se zvýhodňuje krajské město, protože má cca tolik členů strany, jako ostatní okresy.

3) Jak je financována Vaše volební kampaň? Kolik finančních prostředků jste investovali v kraji?

Kampaň je financována částečně z centra – tisk letáků, skládaček, plakátů pro kandidáty do Senátu. Průměrně na kraj cca 60 až 100 tisíc Kč. V našem kraji si krajszí zastupitelé vytvářeli vlastní fond z odměn za práci v zastupitelstvu, další prostředky platí okresy z vlastních prostředků, což jsou v podstatě jen členské příspěvky. Zde bude profinancováno cca 200 až 300 tisíc Kč. V podstatě takto jsou ve straně financovány všechny druhy voleb včetně obecních.

4) Ovlivnila ekonomická krize Váš rozpočet pro tyto volby a všeobecně rozpočet?

Nesporně se zvažuje každé financování, ale protože jde o prostředky v centru ze státních dotací pro strany za volební výsledky a v okresech, které jsou u nás jako organizační jednotky strany jde o členské příspěvky, tak na toto financování zatím krize nemá podstatný vliv.

5) Měli jste nějaký program, který jste nemohli následkem krize uskutečnit a tím pomoci kraji a občanům?

Určitě náš kraj trpí zastavením nebo oddalováním dopravních staveb a omezováním dopravní obslužnosti. Nejsou plněny naše požadavky v sociální oblasti, jsme proti zdražování zdravotních služeb, prudkému snižování financí do školství a úpadku jeho kvality, zejména učňovského školství. Nepodařilo se také vyřešit problémy Národního parku Šumava a souvisejících oblastí.

6) Jak vidíte Vaše postavení v kraj a jak odhadujete výsledky voleb?

KSČM měla v první fázi činnosti krajského zastupitelstva 12 zastupitelů, nyní je jich zvoleno 10. Jsme přesvědčeni, že ve stávající společenské atmosféře počet našich zastupitelů vzroste, můj názor je na 12 až 14 zvolených.

7) Myslíte si, že je Vaše strana prospěšná pro kraj a čím?

Vývoj v tomto systému stále silněji ukazuje, jak nutná je polarizace politického systému tzv. do pravicových a levicových stran a jak velký význam je levice, kam KSČM patří, v řešení sociálních problémů a společenských krizí, kdy pravicová politika zcela vyčerpá národní a místní ekonomiky. Proti hrožícím bouřím z nízké úrovně života střední a nízkopříjmové vrstvy obyvatelstva se musí začít dělat politika seriózní životní úrovně, musí nastoupit cesta k větší sociální a právní spravedlnosti. Toto se nerealizuje jen na úrovni státu, ale levice musí vyřešit problémy v krajích i ve městech.

Naši zastupitelé jsou vedeni obecně ke konstruktivní činnosti jako opozice, ale i pokud se podílejí na činnosti rad v kraji nebo v obcích.

8) Co můžete odlišného od jiných stran nabídnout občanům?

Namísto politiky pravice, která prosazuje privatizaci všeho a za každou cenu, bez ohledu na základní funkce kraje, měst a obcí, naším programem je rovnost všech druhů vlastnictví, odpovědného hospodaření kraje s vlastním majetkem, aby nebyl závislý jen na rozpočtovém určení daní. Prioritou v našem programu je úzká souvislost ekonomického rozvoje kraje s kvalitním vzděláváním a rozvojem sociálních služeb.

9) Jaký máte názor na současnou situaci v kraji?

Kraj i krajské město zaznamenalo zejména po roce 2000 prudký úpadek. Je ovládáno zájmy úzké skupiny lidí, chybí osobnosti, jejichž práce by byla prospěšná pro rozvoj kraje. Ekonomiku kraje oslabuje skutečnost, že zde nejsou podniky s finální výrobou, ale pouze subdodavatelé automobilového průmyslu, většina středních a malých firem slouží jako outsorsing pro velké a zahraniční firmy. Je paradoxem, že největší firmou například v krajském městě je nemocnice, pak teprve Bosch a následuje státní správa. Přestože proběhlo období dotací z fondů EU, tak se nyní ukazuje, že ve většinou toto vedlo k zadlužení měst a obcí a část těchto prostředků, které kraj obdržel, se v jeho rozvoji projevila velmi málo. Kraj patří v příjmech obyvatel k nejnižším v Čechách, zanedbanost v dopravních stavbách se projevuje vysokým počtem havárií, smrtelných nehod, nepřístupností kraje pro podnikání.

10) Máte ústřední heslo, se kterým půjdete do voleb?

Program pro krajské volby dopracovává skupina kolem krajské rady a toto heslo i program bude projednáván na krajské konferenci. Do plné předvolební kampaně vstoupíme při oslavách 1. máje.

Příloha č. III

Formální rozhovor s krajským manažerem Janem Peškem za ODS

1) Odkdy se připravujete na volby v roce 2012 a jak tato příprava probíhá?

Na volby se připravujeme cca od března, v první fázi výběrem kandidátů + výběr spolupracovníků z řad externistů.

2) Popište proces výběru kandidátů na kandidátní listinu.

Proces probíhá generování vhodných osobností z místních sdružení výš, nakonec celou kandidátku schvaluje regionální sněm v tajné volbě, kdy se extra volí lídr kandidátky a následně zbytek včetně náhradníků

3) Jak je financována Vaše volební kampaň? Kolik finančních prostředků jste investovali v kraji?

Kampaň je financována z centra ODS příspěvkem a z darů, které získáme. Celková výše kampaně se v závislosti na náročnosti voleb pohybuje cca kolem částky 2 – 2,5 milionu korun. Detailní rozpočet nezveřejňujeme.

4) Ovlivnila ekonomická krize Váš rozpočet pro tyto volby a všeobecně rozpočet?

Ano, obecně platí, že volby v roce 2012 budou výrazně skromnější, rozpočet zatím není sestavený.

5) Měli jste nějaký program, který jste nemohli následkem krize uskutečnit a tím pomoci kraji a občanům?

Jistě, například je méně peněz na dopravní infrastruktura je zanedbaná a prostředky na ni nejsou. Velmi těžko se financují i sociální instituce a kultura.

6) Jak vidíte Vaše postavení v kraj a jak odhadujete výsledky voleb?

Výsledky voleb si 8 měsíců před volbami netroufám odhadnout, cílem ODS je vždy vítězství, ne vždy se ho podaří dosáhnout.

7) Myslíte si, že je Vaše strana prospěšná pro kraj a čím?

Obecně není žádná strana prospěšná kraji, ale max. lidem, kteří v něm žijí. ODS je přes všechny strasti pořád tou stranou, která chce dát max. svobodu jednotlivci, co nejnížší daně a přerozdělování. Netvrdím, že „zdroje jsou“ jak řekl Vladimír Špidla, protože zdroje došly a v Řecku to vidí běžní lidé každý den. Jinak doporučuji přečíst knihu K. Lorenze 8 smrtelných hříchů člověka, nemá ani moc stránek cca 70 a je malá ta knížka.

8) Co můžete odlišného od jiných stran nabídnout občanům?

Víru v selský rozum, investice do potřebných věcí (silnice), zelenou, nikoliv kůrovcem sežranou Šumavu, dostavbu JETE.

9) Jaký máte názor na současnou situaci v kraji?

Téhle otázce nerozumím.

10) Máte ústřední heslo, se kterým půjdete do voleb?

Heslo zatím nemáme

Příloha č. IV

Formální rozhovor s Jiřím Fišerem za Hnutí Jihočeši 2012

1) Odkdy se připravujete na volby v roce 2012 a jak tato příprava probíhá?

Hnutí bylo registrováno počátkem roku, nicméně první kontakty se datují z konce roku 2010. Programové teze jsou ve stanovách, program v konceptu hotov.

2) Popište proces výběru kandidátů na kandidátní listinu.

Víceméně pravidelné střídání zástupců 7 okresů + statutárního města ČB, takže jakési „osmičky“. Konečné pořadí bude schvalovat shromáždění členů.

3) Jak je financována Vaše volební kampaň? Kolik finančních prostředků jste investovali v kraji?

Z vlastních kapes formou půjček, či darů. Pokud budou nějakí sponzoři, pak pouze za cenu svolení s jejich uveřejněním. Zatím jsme neinvestovali nic.

4) Ovlivnila ekonomická krize Váš rozpočet pro tyto volby a všeobecně rozpočet?

Ovlivnila, jako každého běžného občana.

5) Měli jste nějaký program, který jste nemohli následkem krize uskutečnit a tím pomoci kraji a občanům?

Základním heslem je vrácení politiky ze zákulisí do veřejného prostoru, krize nekrize.

6) Jak vidíte Vaše postavení v kraj a jak odhadujete výsledky voleb?

Chceme konkurovat favoritům, tedy ODS a ČSSD.

7) Myslíte si, že je Vaše strana prospěšná pro kraj a čím?

Ano, viz bod. 5 a dále přítomnost regionálních osobností na kandidátce se zkušenostmi z komunální politiky a jejich otestování občany v minulosti i přítomnosti.

8) Co můžete odlišného od jiných stran nabídnout občanům?

To je příliš obecná otázka, když nevím jaké strany máte na mysli. Nicméně chceme vrátit politiku ze zákulisí zpět do veřejného prostoru, napravit pošramocenou pověst kraje v nakládání s veřejnými financemi, vyřešit zanedbanou infrastrukturu a zajistit rovnoměrný rozvoj celého kraje a ne jen vyvolených obcí.

9) Jaký máte názor na současnou situaci v kraji?

Jihočeský kraj ve srovnání s ostatními takřka ve všem zaostává, zato se s Ústeckým krajem dělí o smutné prvenství v podivném a neprůhledném nakládání s veřejnými prostředky. Jihočeská politika se proměnila v zákulisní pletichy a v prosazování osobních, nikoli veřejných zájmů. Výsledkem neprůhledného hospodaření a komplikované administrace evropských dotací je nerovnoměrný rozvoj kraje, kdy finance plynou do vyvolených obcí, zatímco zbytek regionu zaostává. To chceme napravit a chceme se také více zaměřit na projekty s trvalou hodnotou, především infrastrukturu.

10) Máte ústřední heslo, se kterým půjdete do voleb?

Na to je brzy, ale máme.

Příloha č. V

Formální rozhovor s tajemnicí Janou Zasadilovou za KDU-ČSL

1) Odkdy se připravujete na volby v roce 2012 a jak tato příprava probíhá?

Na volby se připravujeme zhruba rok, nejprve oslovením nezávislých osobností, diskuzí nad nejpálčivějšími problémy regionu. Ustavený volební štáb se schází od začátku roku každých čtrnáct dní a pracuje na volebním programu.

2) Popište proces výběru kandidátů na kandidátní listinu.

Kandidáti na pozicích 1-15 byli nominováni okresními výbory (je jich v kraji 7), a jejich pořadí stanovila nominační konference 70 delegátů z celého kraje. O dalším pořadí rozhodne Krajský výbor tak, aby byly všechny okresy spravedlivě zastoupeny.

3) Jak je financována Vaše volební kampaň? Kolik finančních prostředků jste investovali v kraji?

Na krajské volby si na základě všech splacených půjček bere naše strana úvěr ve výši 10 mil. korun, z této částky připadá na náš kraj zhruba 600 000,-Kč, což samozřejmě nestačí. (Jen vytisknutí a roznos letáku střední velikosti do všech 260 000 schránek v kraji stojí 450 000,- Kč, 10 billboardů na měsíc – tisk + pronájem vyjde na 80 000,-Kč). Proto se pokusíme oslovit sponzory. Ti movití ovšem podporují velké strany. Takže se zaměříme více na kontaktní kampaň za pomoci našich členů. Také využijeme nabídky některých našich členů na bezplatné vyvěšení našich plachet na jejich plotech a domech.

4) Ovlivnila ekonomická krize Váš rozpočet pro tyto volby a všeobecně rozpočet?

Ekonomická krize se odrazila v tom, že někteří naši drobní sponzoři (5 – 10 000,- za rok) si v této době již nemohou dovolit nás podporovat.

5) Měli jste nějaký program, který jste nemohli následkem krize uskutečnit a tím pomoci kraji a občanům?

Vzhledem k tomu, že naši funkcionáři jsou převážně z řad starostů obcí, mohu mluvit o této úrovni, kde opravdu došlo k řadě škrtů v dotacích jak z úrovně kraje, tak ministerstva pro místní rozvoj.

6) Jak vidíte Vaše postavení v kraj a jak odhadujete výsledky voleb?

Postavení naší strany v kraji se za poslední dva roky velice zhoršilo. Ztratili jsme 1/2 voličů. Budeme se snažit přesvědčit své bývalé voliče, že nejsme jen stranou lidí, co chodí do kostela, ale že nabízíme poctivou politiku s novými lidmi.

7) Myslíte si, že je Vaše strana prospěšná pro kraj a čím?

Rozhodně, už jen tím, že bude radikálně bojovat s korupcí na všech úrovních.

8) Co můžete odlišného od jiných stran nabídnout občanům?

Odlišný je pohled na řešení problémů. Ve společnosti a v životě vůbec není nic černobílé. Když se dva dohadují, pravda bývá uprostřed. Už léta nabízíme zlatou střední cestu a čekáme, že voliči pochopí, že vždy byla a bude tou nejlepší.

9) Jaký máte názor na současnou situaci v kraji?

Většina kandidátů kritizuje velkou míru korupce a klientilismu.

10) Máte ústřední heslo, se kterým půjdete do voleb?

Ústřední heslo máme, ale ještě jej zveřejňovat nebudeme, to si strana většinou ponechává jako překvapení na oficiální zahájení kampaně.

Příloha č. VI

Formální rozhovor s předsedou krajské organizace Jiřím Guthem za Stranu zelených

1) Odkdy se připravujete na volby v roce 2012 a jak tato příprava probíhá?

Volně od voleb v r. 2008 a soustavněji od jara 2011. – Inu, chystáme program, kandidáty a kampaň.

2) Popište proces výběru kandidátů na kandidátní listinu.

Na to máme řád primárních voleb, který příkládám.

3) Jak je financována Vaše volební kampaň? Kolik finančních prostředků jste investovali v kraji?

Především z prostředků krajské organizace, z účelových darů a z příspěvků kandidátů. Druhou otázku těžko mohu v tuto chvíli (13. březen 2012) nějak smysluplně zodpovědět

4) Ovlivnila ekonomická krize Váš rozpočet pro tyto volby a všeobecně rozpočet?

Jen nepřímo a ne moc

5) Měli jste nějaký program, který jste nemohli následkem krize uskutečnit a tím pomoci kraji a občanům?

Ne

6) Jak vidíte Vaše postavení v kraj a jak odhadujete výsledky voleb?

Myslíte postavení SZ? To je srovnatelné se zbytkem republiky (v průměru).

7) Myslíte si, že je Vaše strana prospěšná pro kraj a čím?

Jistěže si to myslím, ba jsem o tom přesvědčen. Nejobecněji řečeno, akcentem na dlouhodobé hledisko; od konzervativců (tam by se dlouhodobost dala také najít) se

lišíme důrazem na budoucnost oproti minulosti. Ale je to jen důraz – na minulost pochopitelně navazujeme a snažíme se z ní poučit.

8) Co můžete odlišného od jiných stran nabídnout občanům?

Důslednou ochranu životního prostředí a viz 7) – udržitelný rozvoj. Vtip je v tom, že tento druh rozvoje je šetrný nejen k přírodě, ale i k peněženkám. Vlastně ještě k něčemu – ke svědomí, protože odmítáme „levné“ výrobky a služby za cenu poškozování přírody (nejen v našem kraji, ale kdekoliv) nebo zbídačování pracujících (dtto).

9) Jaký máte názor na současnou situaci v kraji?

Bída velké koalice, fatální propojení byznysu s politikou. Z čistě krajské agendy snad nejvíc kritizujeme dopravní obslužnost, z „přesahových“ postoj krajské samosprávy k ochraně přírody na Šumavě a k výstavbě nových reaktorů v Temelíně.

10) Máte ústřední heslo, se kterým půjdete do voleb?

Ještě ne formálně určené, ale uvažujeme o „Stojíme na straně slabších“

Příloha č. VII

Vzor dotazníkového šetření

Vážení kolegové (spolužáci),

jsem studentkou III. ročníku oboru regionální studia na VŠERS, o. p. s. v Č. Budějovicích. Tímto Vás chci požádat o vyplnění jednoduchého dotazníku. Jedná se o 10 otázek, které mi pomohou analyzovat Vaše znalosti a názory v oblasti krajské politiky. Šetření bude součástí mé bakalářské práce. Prosím, vyplňujte dotazník pravdivě a anonymně. Děkuji Vám za pomoc a pochopení.

STUDIJNÍ OBOR:

- RS
- BPČ

ROČNÍK

- I.
- II.
- III.

POHLAVÍ

- ŽENA
- MUŽ

1) VÍTE, JAKÉ PARLAMENTNÍ STRANY JSOU ZASTOUPENY V JIHOČESKÉM KRAJI? (V PŘÍPADĚ Kladné odpovědi uveďte jaké - v případě záporné odpovědi proškrtněte)

2) VÍTE, ODKUD JSOU FINANCOVÁNY TYTO STRANY? (V PŘÍPADĚ Kladné odpovědi uveďte příklad - v případě záporné odpovědi proškrtněte)

3) VNÍMÁTE SOUČASNOU SITUACI V KRAJI JAKO USPOKOJIVOU? (ODPOVĚZTE A UVEĎTE DŮVODY)

4) ZMĚNILI BY STE NĚCO V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH ?
(V PŘÍPADĚ Kladné ODPOVĚDI UVEĎTE PŘÍKLAD (V PŘÍPADNĚ ZÁPORNÉ ODPOVĚDI PROŠKRTNĚTE)

5) VNÍMÁTE A PROŽÍVÁTE VOLBY?

- ANO
- NE

6) POCÍŤUJETE, ŽE VOLEBNÍ KAMPAŇ NA VÁS MAJÍ VLIV?

- ANO
- NE

7) CO VÁS NEJVÍCE OVLIVŇUJE PŘI VOLEBNÍCH KAMPAŇÍCH?

- PROGRAM STRANY
- REKLAMA
- VYSTOUPENÍ V TV, ROZHLASE, VEŘEJNÉ
- DENNÍ TISK

8) JSTE TOHO NÁZORU, ŽE NA REGIONÁLNÍ ÚROVNI PROBÍHÁ KORUPCE?

- ANO
- NE

9) JSTE AKTIVNÍM ČLEMEM NĚJAKÉ STRANY NEBO SYMPATIZUJETE S NĚJAKOU? (V PŘÍPADĚ Kladné ODPOVĚDI UVEĎTE PŘÍKLAD - V PŘÍPADĚ ZÁPORNÉ ODPOVĚDI PROŠKRTNĚTE)

10) ZÚČASTNILI JSTE SE ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA JIHOČESKÉHO KRAJE?

- ANO
- NE

Příloha č. VIII

Výsledek voleb do zastupitelstev obcí

Zastupitelstva obcí, městysů a měst

Kraj: Jihočeský kraj

Okres: České Budějovice

Okresy			Zastupitelstva		Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
celkem	zpr.	v %	celkem	zvolená					
307	307	100,00	109	109	151 179	74 101	49,02	73 972	1 780 067

Zvolených zastupitelů celkem: 1 050

Výsledky dle volebních stran (za obce se zvoleným zastupitelstvem)

Volební strana	Hlasy		Zastupitelé	
	abs.	v %	abs.	v %
Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová	104 183	5,85	87	8,29
Česká strana národně sociální	3 453	0,19	2	0,19
Česká strana sociálně demokratická	249 705	14,03	41	3,90
Komunistická strana Čech a Moravy	176 897	9,94	38	3,62
Občanská demokratická strana	276 784	15,55	11	10,57
Strana demokratického socialismu	1 809	0,10	1	0,10
Nezávislí kandidáti	13 068	0,73	12	12,10
NEZÁVISLÍ	3 603	0,20	1	0,10
Sdružení nezávislých kandidátů - místní sdružení celkem	188 809	10,61	54	51,90
Volte Pravý Blok-stranu za ODVOLAT.polit.,NÍZKÉ daně,VYROVN.rozp.,MIN.byrokr.,SPRAV.just.,PŘÍMOU demokr. WWW.CIBULKA.NET	481	0,03	0	0,00
Unie svobody - Demokratická unie	9 499	0,53	3	0,29
HNUTÍ NEZÁVISLÝCH ZA HARMONICKÝ ROZVOJ OBCÍ A MĚST	3 821	0,21	2	0,19

Volba pro město	51 326	2,88	3	0,29
SNK Evropští demokraté	44 768	2,51	9	0,86
Suverenita - Strana zdravého rozumu	1 094	0,06	2	0,19
Věci veřejné	45 523	2,56	5	0,48
Dělnická strana sociální spravedlnosti	2 307	0,13	0	0,00
STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ	4 780	0,27	11	1,05
Sdružení SZ, NK	1 101	0,06	0	0,00
Sdružení KSČM, NK	122	0,01	0	0,00
Sdružení "STAN", NK	7 211	0,41	11	1,05
Sdružení "HOPB", "STAN", NK	333 958	18,7 6	15	1,43
Koalice SOS A ZELENÍ	46 006	2,58	0	0,00
Koalice Suveren. a SPOZ	28 073	1,58	0	0,00
Koalice Svobodní a ČPS	15 493	0,87	0	0,00
Strana svobodných občanů	5 159	0,29	4	0,38
"Strana soukromníků České republiky"	4 416	0,25	0	0,00
ČESKÝ POLITICKÝ STŘED	957	0,05	0	0,00
Česká pirátská strana	441	0,02	0	0,00
TOP 09	155 220	8,72	32	3,05

Zdroj: *Volby.cz: volby do zastupitelstva obcí* [online]. [cit. 2012-11-02]. Dostupné z:

<http://www.volby.cz/pls/kv2010/kv1211?xjazyk=CZ&xid=1&xv=1&xdz=8&xnumnuts=3101&xstat=1&xvyber=0>

Příloha č. IX

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

konané ve dnech 28. 05. – 29. 05. 2010

Politické strany, politická hnutí a koalice postupující do skrutinia

Strana		Platné hlasy	% platných hlasů	Limit pro postup do skrutinia v %
číslo	název			
9	Česká strana sociálně demokratická	1 155 267	22,08	5
26	Občanská demokratická strana	1 057 792	20,22	5
15	TOP 09	873 833	16,70	5
6	Komunistická strana Čech a Moravy	589 765	11,27	5
4	Věci veřejné	569 127	10,88	5

Zdroj: volby: volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky[online]. [cit. 2.11.2012].
Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps2010/ps5?xjazyk=CZ>